

ZEMKOPĪBAS MINISTRIJA PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS

APSTIPRINĀTS

Ar valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora
29.01.2021. rīkojumu Nr.13

Pārtikas un veterinārais dienests

DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021. GADA PLĀNS

RĪGA, 2021

Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2021. gada plāns ir Pārtikas un veterinārā dienesta izstrādāts un Valsts galvenā pārtikas un veterinārā inspektora apstiprināts, attiecīgajām valsts uzraudzības programmām un normatīvajiem aktiem atbilstošs dokuments, ar kura palīdzību tiek noteikta rīcība (pasākumi) infekcijas slimību uzraudzībā, kontrolē un profilaksē.

PLĀNĀ apkopoti valsts uzraudzības pasākumi dzīvnieku infekcijas slimību jomā, noteikti šo pasākumu veikšanas nosacījumi: pasākumu būtība, saturs, dzīvnieku sugas, izpildes termiņi, atbildīgie par izpildi un apmaksas kārtība. Būtiska plāna sastāvdaļa ir ieteikumi privātpersonām – dzīvnieku īpašniekiem, dzīvnieku turētājiem, kur sniegtas rekomendācijas, lai nodrošinātu dzīvniekiem labu veselību.

PLĀNS izdots, pamatojoties uz Veterinārmedicīnas likuma 4.panta otrās daļas 2. punktu un 16. panta 4.punktu.

SATURS

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1.1. Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzība

1.1.1. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības sistēma (shēma)

1.1.2. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības galvenie uzdevumi 2021. gadā

1.1.3. dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plāna mērķis un struktūra

1.2. Vispārīgie jautājumi, skaidrojumi un apmaksas principi

II. SPECIĀLĀ DAĻA

2.1. Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pasākumi, par kuru izpildi atbildīgs Pārtikas un veterinārais dienests (izmaksas sedz no valsts budžeta līdzekļiem)

2.2. Dzīvnieku īpašnieku/turētāju atbildībā esošie dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzības pasākumi

2.2.1. diagnostiskie izmeklējumi

2.2.2. profilaktiskās vakcinācijas

2.3. Rekomendācijas dzīvnieku īpašniekiem

2.3.1. ieteicamie diagnostiskie izmeklējumi atsevišķu sugu dzīvniekiem

2.3.2. ieteicamās profilaktiskās vakcinācijas atsevišķu sugu dzīvniekiem

2.3.3. ieteicamie papildus pasākumi

PIELIKUMI

Nr.1 „Ziņojamo, reģistrējamo un valsts uzraudzībā esošo dzīvnieku infekcijas slimību saraksts”

Nr.2 „Vadlīnijas govju piena paraugu noņemšanai dzīvnieku infekcijas slimību seroloģiskai diagnostikai”

Nr.3 „Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai vistu (*Gallus gallus*) novietnēs”

Nr.4 „Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai tītaru novietnēs”

Nr.5 „Paraugu noņemšanas kārtība salmonelozes laboratoriskajai diagnostikai citu mājputnu sugu (pīles, paipalas, īrbes, fazāni, zosis u.c.) novietnēs”

Nr. 6 „Izmeklējamo sivēnmāšu skaits”

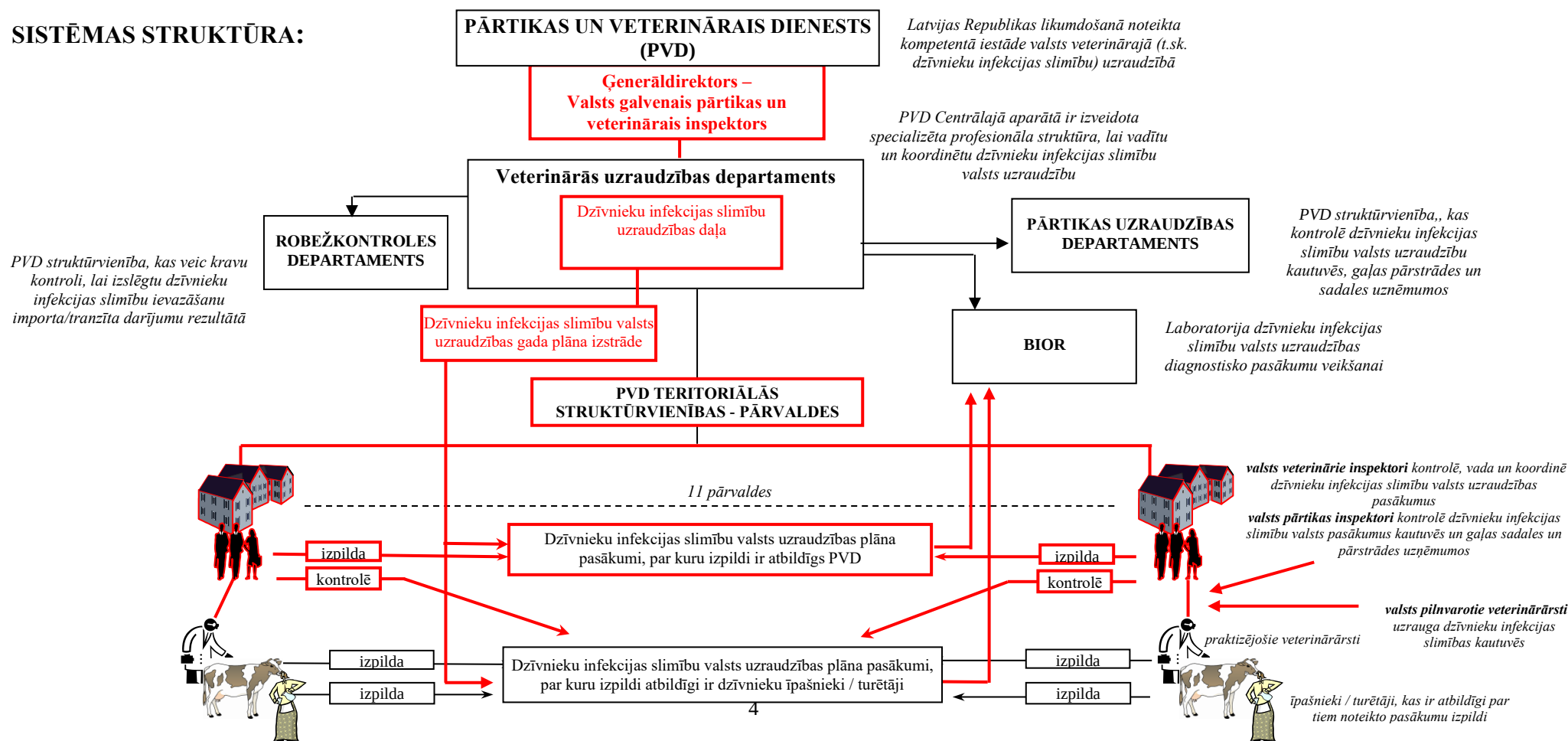
Nr. 7 “Paraugu skaits, slimības noteikšanai ar 95% ticamību”

I. VISPĀRĪGĀ DAĻA

1.1. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBA

1.1.1.DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA - profesionālu, konsekventu un juridiski pamatotu darbību kopums, kopējā „cēloņu-secu” sistēmā, ko pārvalda un veic Pārtikas un veterinārais dienests, lai panāktu un uzturētu valstī noteiktās kārtības un prasību ievērošanas kontroli dzīvnieku veselības nodrošināšanā.

SISTĒMAS STRUKTŪRA:

1.1.2. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS GALVENIE UZDEVUMI 2021. GADĀ

Kontrolēt Āfrikas cūku mēra izplatību, īstenojot slimības uzraudzības un apkarošanas pasākumus mājas un meža cūku populācijā.

Konsekventi un visaptveroši veikt Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2021. gada plānā paredzētos pasākumus, kontrolēt to izpildi un analizēt iegūtos rezultātus. Īpašu uzmanību veltīt dzīvnieku infekcijas slimību statusa kritēriju izpildei lauksaimniecības dzīvnieku novietnēs.

1.1.3. DZĪVNIĒKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS PLĀNA MĒRĶIS UN STRUKTŪRA

Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2021. gada plāns (turpmāk – **PLĀNS**) ir izstrādāts un tiek realizēts saskaņā ar Veterinārmedicīnas likumu, attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem, tā izpildi kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests.

PLĀNS ir dokuments, kas nosaka dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības pasākumu reglamentu un metodes, kā būtisku faktoru valsts pasargāšanā no dzīvnieku infekcijas slimību izplatības, kā arī kvalitatīvas un nekaitīgas pārtikas iegūšanā.

PLĀNS paredz noteiktu pasākumu (diagnostiskie izmeklējumi, vakcinācijas u.c.) izpildi, kas nodrošina dzīvnieku infekcijas slimību situācijas kontroli valstī. Tas rada priekšnosacījumus dzīvnieku infekcijas slimību riska prognozei un savlaicīgai slimību diagnosticēšanai. Diagnostisko izmeklējumu rezultāti tiek apkopoti, analizēti un izmantoti dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības mērķiem (statistiskie u.c. aprēķini, iespējamā riska prognozes u.c.).

PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.1. SADAĻĀ paredzētos pasākumus veic Pārtikas un veterinārā dienesta teritoriālo struktūrvienību valsts veterinārie un valsts pārtikas inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvēs. Par pasākumu izpildi atbildīgi valsts veterinārie inspektori. Šie pasākumi tiek finansēti no valsts budžeta līdzekļiem.

Par **PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.2. SADAĻAS** prasību izpildi ir atbildīgi dzīvnieku īpašnieki/turētāji sadarbībā ar praktizējošo veterinārārstu. Šo pasākumu izpildi kontrolē Pārtikas un veterinārais dienests.

PLĀNĀ dotie kopējie kontrolskaitļi tiek detalizētāk sadalīti pa PVD teritoriālajām struktūrvienībām (ņemot vērā dzīvnieku populācijas veidu un blīvumu teritorijā, iepriekšējo gadu epidemioloģiskās situācijas rādītājus u.c. faktorus), norādot pasākumu veikšanas laiku un apjomu.

PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.3. SADAĻAS rekomendācijās ir doti ieteicamie pasākumi, diagnostiskie izmeklējumi un profilaktiskās vakcinācijas, kas ir būtiski atsevišķu dzīvnieku sugu veselības nodrošināšanā un kontrolē. Šo pasākumu izvēli un veikšanu pasūta dzīvnieku īpašnieki, konsultējoties ar praktizējošo veterinārārstu. Pārtikas un veterinārā dienesta ieteiktie diagnostiskie izmeklējumi un vakcinācijas (sadaļa 2.3., „Rekomendācijas dzīvnieku īpašniekiem”) ir brīvprātīgi – pēc dzīvnieku īpašnieku/turētāju izvēles, taču tie ir ļoti vajadzīgi, jo ir dzīvnieku labas veselības viens no būtiskākajiem nosacījumiem. Par šo pasākumu veikšanu nepieciešams konsultēties ar praktizējošo veterinārārstu.

1.2. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI, SKAIDROJUMI UN APMAKSAS PRINCIPI

- 1.2.1. PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.1. SADAĻĀ paredzētie pasākumi** tiek finansēti no valsts budžeta līdzekļiem un laboratoriskie paraugi tiek izmeklēti Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskajā institūtā „BIOR”.
- 1.2.2. PLĀNA SPECIĀLĀS DAĻAS 2.2. SADAĻĀ noteikto pasākumu** izdevumus apmaksā dzīvnieka īpašnieks/turētājs. Laboratoriskos paraugus nosūta izmeklēšanai uz „BIOR” vai citu akreditētu laboratoriju.
- 1.2.3. Epidemioloģiskā izmeklēšana** – pasākumu kopums, ko veic valsts veterinārais inspektors, valsts pilnvarots praktizējošais veterinārārsts vai valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē, vai valsts pārtikas inspektors ar mērķi noskaidrot dzīvnieku saslimšanas cēloņus un slimības izplatīšanās ceļus. Epidemioloģiskās izmeklēšanas procesā ņemto paraugu laboratorisko izmeklēšanu apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem. Ja epidemioloģisko izmeklēšanu (t.sk. paraugu ņemšanu) veic valsts pilnvarotais praktizējošais veterinārārsts, saskaņojot ar attiecīgo PVD TSV, šīs izmaksas arī apmaksā no valsts budžeta.
- 1.2.4. Izmeklējamo dzīvnieku vecums** - plānā noteiktie izmeklējumi jāveic tiem dzīvniekiem, kuri ir reģistrēti un apzīmēti atbilstoši Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām un kuri uz paraugu ņemšanas datumu ir sasnieguši vecumu, kāds noteikts attiecīgās slimības diagnostikai. Dzīvniekiem, kuri sasniedz atbilstošo vecumu 2021. gada laikā, taču vēlāk nekā paraugu ņemšanas dienā attiecīgajā novietnē, 2021. gadā izmeklējumu drīkst neveikt. Šie dzīvnieki jāizmeklē atbilstoši nākamā gada plāna prasībām. Dzīvniekiem, kuri nav sasnieguši vecumu, kāds noteikts dzīvnieka izmeklēšanai uz konkrēto slimību, piemēro izcelsmes novietnē esošo dzīvnieku izmeklējumu rezultātus.
- 1.2.5. Nobarojamiem dzīvniekiem piemēro izcelsmes novietnei esošo veselības statusu un dzīvnieku izmeklējumu rezultātus.** Nobarojamie govju sugas dzīvnieki ir dzīvnieki, kas paredzēti gaļas iegūšanai un to vecums nepārsniedz 24 mēnešus.
- 1.2.6. Paziņošanas nosacījumi** - dzīvnieku īpašniekiem/turētājiem nekavējoties jāziņo praktizējošam veterinārārstam par dzīvnieka nobeigšanos, abortiem, vairāku dzīvnieku vienlaicīgas saslimšanas gadījumiem un jebkuru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieku saslimšanu ar infekcijas slimību. Tāpat kautuves īpašniekam/turētājam jāziņo valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai PVD TSV par jebkuru gadījumu, kas rada aizdomas par dzīvnieka saslimšanu ar infekcijas slimību. Savlaicīga slimības diagnosticēšana ir pamatkritērijs ātrai un efektīvai slimības uzliesmojuma likvidēšanai, turklāt, par bīstamākajām dzīvnieku infekcijas slimībām un to radītajiem zaudējumiem valsts izmaksā kompensācijas.
- Gadījumā, kad nobeigusies govys, vecāka par 48 mēnešiem, vai aita/kaza, vecāka par 18 mēnešiem, dzīvnieka īpašniekam/turētājam nekavējoties jāziņo praktizējošam veterinārārstam un blakusproduktu savākšanas uzņēmumam. Valsts pilnvarots praktizējošais veterinārārsts veic parauga ņemšanu novietnē un nosūtīšanu laboratoriskai izmeklēšanai uz transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām (TSE). Ja parauga ņemšana novietnē objektīvu apstākļu dēļ nav iespējama, parauga ņemšanu nodrošina blakusproduktu savākšanas uzņēmums. Izmaksas par paraugu ņemšanu pilnvarotajam veterinārārstam (gan novietnē, gan blakusproduktu savākšanas uzņēmumā) sedz no valsts budžeta līdzekļiem.
- Dzīvnieku īpašniekiem/turētājiem nekavējoties jāziņo praktizējošam veterinārārstam par katru govju, aitu, kazu un cūku aborta gadījumu.
- 1.2.7. Abortu cēloņu noskaidrošana** - aborta (t.sk., nedzīvi dzimušu dzīvnieku) gadījumā valsts veterinārajam inspektoram, valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai praktizējošam veterinārārstam jāizvērtē iespējamie aborta cēloņi un, ja nevar izslēgt dzīvnieku saslimšanu ar kādu no infekcijas slimībām, jānodrošina paraugu nosūtīšana laboratoriskai izmeklēšanai.
- Atgremotājiem** izmeklēšanā obligāti jāiekļauj izmeklējums uz brucelozi, listeriozi, leptospirozi, Q drudzi, kampilobakteriozi, Šmalenbergas vīrusu;
- Aitām un kazām** – arī uz hlamidiozi un toksoplazmozi.
- Cūkām** izmeklēšanā obligāti jāiekļauj izmeklējums uz Āfrikas cūku mēri, brucelozi, leptospirozi, cūku reprodaktīvi un respiratoro sindromu un Aujeski slimību.

Govju, aitu, kazu un cūku **aborta gadījumu** seroloģisko un bakterioloģisko izmeklēšanu, kā arī pilnvarota praktizējoša veterinārārsta vizīti un darbu apmaksā no valsts budžeta līdzekļiem.

- 1.2.8. Nobeigšanās cēloņu noskaidrošana** - dzīvnieka nobeigšanās gadījumā valsts veterinārajam inspektoram, valsts pilnvarotajam veterinārārstam kautuvē vai praktizējošam veterinārārstam jāizvērtē iespējamie nobeigšanās cēloņi un, ja nevar izslēgt dzīvnieka nobeigšanos ar kādu no infekcijas slimībām, jānodrošina dzīvnieka līķa sekcija un paraugu ņemšana, un nosūtīšana laboratoriskai izmeklēšanai.
- 1.2.9. Dzīvnieku īpašnieks/turētājs valsts aģentūras „Lauksaimniecības datu centrs” mājas lapā <http://www ldc.gov.lv/lv/obligati izmeklejumai/> iegūst informāciju par novietnēm, kurās dzīvniekiem 2021.gadā paredzēti izmeklējumi uz aitu un kazu brucelozi, Maedi-Visna slimību/ kazu artrītu encefalītu** (izmeklējumus veic tajās novietnēs, kuras vēlas saglabāt iegūtos Maedi-Visna statusus un, ja minētajās novietnēs tur arī kazas, tām izmeklējumus veic uz kazu artrītu-encefalītu), **govju enzootisko leikozi un govju brucelozi, govju venērisko kampilobakteriozi, infekciozo rinotraheītu – pustulozo vulvovaginītu, trihomonozi, govju virusālo diareju un zirgu infekciozo anēmiju.**
- 1.2.10. Kautuvēs ņemtos paraugus** laboratoriskai izmeklēšanai uz tuberkulozi un govju enzootisko leikozi dzīvniekiem, kam pirmskaušanas apskatē vai pēckaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas, **kā arī sevišķi bīstamas dzīvnieku infekcijas slimības vai zoonozes aizdomu gadījumā finansē no valsts budžeta līdzekļiem.**
- 1.2.11.** Dzīvniekiem, kurus paredzēts eksportēt vai nosūtīt uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, jāizpilda prasības, kuras nosaka Latvijas Republikas, Eiropas Savienības vai importētājvalsts normatīvie akti.
- 1.2.12. Samaksas princips** – praktizējošs veterinārārsts, kurš ir noslēdzis pilnvarojuma līgumu ar PVD, ir tiesīgs saņemt no PVD samaksu pēc pasākumu izpildes par PLĀNA speciālās daļas 2.1. sadaļā noteiktajiem pasākumiem, tajā skaitā – epidemioloģisko izmeklēšanu, to saskaņojot ar attiecīgo PVD TSV.
- 1.2.13. Veterinārārstiem, ņemot paraugus** pēc dzīvnieku īpašnieku vai turētāju pieprasījuma **uz Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības 2021. gada plāna 2.2. sadaļā minētajām slimībām, LDC pavadrakstā laboratoriskajiem izmeklējumiem paraugu ņemšanas mērķī obligāti jānorāda teksts: “Valsts uzraudzība par komersanta līdzekļiem”.**
- 1.2.14. Veterinārārstiem, ņemot paraugus vaislas bulliem un kuļiem,** paraugu pavadrakstā pie papildus informācijas norādīt, ka konkrētais dzīvnieks ir vaislas bullis vai vaislas kuilis.
- 1.2.15.** Plānā paredzēto izmeklējumu biežums „**1x gadā**” („1x 3 gados”) nozīmē, ka nākamais izmeklējums jāveic ne vēlāk kā 12 (36) mēnešus pēc pēdējās paraugu ņemšanas dienas. „**2x gadā**” nozīmē, ka laika intervāls starp paraugu ņemšanu ir 6 mēneši.
- 1.2.16.** Gadījumos, kad nepieciešams ņemt noteiktu paraugu skaitu slimības diagnostikas vai izplatības noteikšanai, ieteicams izmantot plāna pielikumā Nr.7 esošo tabulu “**Paraugu skaits slimības noteikšanai ar 95% ticamību**”.
- 1.2.17.** Plānā minētie apzīmējumi un saīsinājumi:
- 1.2.17.1. Iestādes, struktūrvienības:
- PVD – Pārtikas un veterinārais dienests
TSV – Teritoriālās struktūrvienības
BIOR – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR”
LDC – Lauksaimniecības datu centrs
- 1.2.17.2. Laboratoriski diagnostisko izmeklējumu metodes:
- KSR – komplementa saistīšanas reakcija
RBR – Rosbengāla reakcija
IDR – imūndifūzijas reakcija
ELISA – imūnfermatīvās analīzes modifikācija (*enzyme-linked immunosorbent assay*)
TeSeE – ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai diagnostikai
Prionics WB - ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai diagnostikai
IDEXX HerdChek - ātrais tests GSE un Skrēpi laboratoriskai diagnostikai
HAAR – hemaglutinācijas aiztures reakcija
AR – aglutinācijas reakcija
VNR – vīrusa neitralizācijas reakcija (tests)
MAR – mikroaglutinācijas reakcija
IFM – imūnfluorescences metode
PKR- polimerāzes ķēdes reakcija
IP – imūnperoksīdāzes tests
- 1.2.17.3. Plānā lietoto apzīmējumu skaidrojums atspoguļots plāna 55.lapā.

II. SPECIĀLĀ DAĻA

2.1. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI, PAR KURU IZPILDI ATBILDĪGS PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS (IZMAKSAS SEDZ NO VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻIEM)

2.1.1. DZĪVNIEKU SEVIŠĶI BĪSTAMU INFEKCIJAS SLIMĪBU EPIZOOTISKĀ FONA NOTEIKŠANA

N.p. k.	Slimība	Dzīvnieki	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits ¹	Izmeklējamā substance	Metode	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
1.	Putnu gripa² <i>/Grippers avium/</i>	PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs	425	Asins serums	ELISA, HAAR	Putnu gripas uzraudzību reglamentē Komisijas lēmums 2010/367/ES
		Vistas piemājas saimniecībās	300			
2.	Putnu gripa un Ņūkāslas slimība <i>/Morbus Newcastle/</i> (pasīvā uzraudzība)	Mājputni un savvaļas putni	100/100	Audu paraugi (iesūtams viss putna liķis vai kloākas un traheālie svābi)	PQR, HAAR, vīrusa izolēšana vīstū embrijos	
3.	Infekciozais katarālais drudzis³ <i>/Bluetongue (angl)/</i>	Govis, aitas un kazas	2000	Asins serums	ELISA	EK Regulas (EK) Nr.1266/2007 1.pielikuma 2.2.punkts
			10	Stabilizētas asinis slimības aizdomu gadījumos	PQR	

2.1.2. DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU UZRAUDZĪBA, KONTROLE UN APKAROŠANA

2.1.2.1. Transmisīvās sūkļveida encefalopātijas (TSE)/transmissible spongiform encephalopathy (angl.val.)/

2.1.2.1.1. Govju sūkļveida encefalopātija (GSE) / Encephalopathyae spongiformium boum /

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku/ izmeklēju mu skaits	Izmeklēja- mā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Govis	a)visas nobeigušās govīs vecākas par 48 mēnešiem; b)visas piespiedu kārtā ārpus kautuves nokautās govīs vecākas par 48 mēnešiem; c)visas govīs vecākas par 48 mēnešiem, kurām pirmskaušanas apskates laikā konstatētas klīniskās pazīmes; d)visu vecumu klīniski uz GSE aizdomīgi govju sugas dzīvnieki; e)visas govīs, kuras nogalinātas GSE apkarošanas laikā.	~ 3240	Smadzeņu stumbrs	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska, IDEXX HerdChek	Paraugus ņem valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas 1.punkts; EK Lēmums 2013/76/ES 1.pants

2.1.2.1.2. Skrepi slimība /Scrapie/

2.1.2.1.2.1.Skrepi slimības uzraudzības programma

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku/ izmeklēju mu skaits	Izmeklēja- mā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Aitas, Kazas	a) visas aitas/kazas, nobeigušās vai nogalinātas vecākas par 18 mēnešiem vai tās, kurām nomainījušies priekšzobi; b) visu vecumu uz skrepi klīniski aizdomīgas aitas un kazas; c) visas aitas/kazas, kuras nogalinātas skrepi slimības un GSE apkarošanas laikā;	~ 260	Smadzeņu stumbrs	IFA Biorad TeSeE vai histoloģiska, Prionics WB, imūnhistoķīmiska, IDEXX HerdChek	Paraugus ņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas 2.punkts

2.1.2.1.2.2. Rezistences pret skrepi slimību noteikšana²

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Aitas	Visu vecumu aitas	110	Stabilizētas asinis	Genotipa noteikšana ar reālā laika PĶR, pielietojot Taq-Man zondes principu	Paraugus ņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas 2.punkta 8.2.apakšpunkts

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIĒKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

Aitas	Visu vecumu aitu sugas dzīvnieki (audzēšanas programmas ietvaros)	2 000	Stabilizētas asinis	Genotipa noteikšana ar reālā laika PQR, pielietojot Taq-Man zondes principu	Latvijas aitu audzētāju asociācija sadarbībā ar valsts pilnvarotajiem praktizējošiem veterinārārstiem un valsts veterinārajiem inspektoriem	Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 6a. punkts
--------------	---	-------	---------------------	---	---	--

2.1.2.2. Govju enzootiskā leikoze³ /Leucosis enzootica boum/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Govis	Govis no 12 mēnešu vecuma GEL skartajās novietnēs	100 - 100% govju sugas dzīvnieku; ~ 10 novietnes	Asins serums	ELISA	Visus pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.) EK Lēmums 2012/449/ES

2.1.2.3. Govju bruceloze (ierosinātājs - *B.abortus*) /Brucellosis/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Govis	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	650/1400	Asins serums	Seroloģiska – RBR, AR, ELISA, KSR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 21.punkts EK Lēmums 2012/204/ES
		250	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska		

2.1.2.4. Aitu un kazu bruceloze (ierosinātājs - *B.melitensis*) /Brucellosis/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		3	4	5	6	7
Aitas un kazas	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar brucelozi (t.sk. aborta gadījumi)	25/100	Asins serums	Seroloģiska – RBR, AR, KSR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 19.punkts EK Lēmums 2010/695/ES
		25	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska		

2.1.2.5. Govju venēriskā kampilobakterioze (ierosinātājs - *Campylobacter fetus subsp. venerealis*) /Campylobacteriosis/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		3	4	5	6	7
Govis, aitas, kazas	Dzīvnieki, kas iespējami slimi vai inficēti ar kampilobakteriozi (t. sk. aborta gadījumi)	līdz 250	Patoloģiskais materiāls (abortēts auglis, placenta, nedzīvi dzimis, u.c.)	Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvaroti veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) 6., 10.punkts

2.1.2.6. Amerikas peru puve (ierosinātājs – *Paenibacillus larvae*)

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1		3	4	5	6	7
Bites	Bites, medus, peri no peru kārēm slimības aizdomu / apkarošanas gadījumā	līdz 100 bišu dravām/ līdz 550	Bišu šūnas ar periem	Bakterioloģiska, Molekulāri bioloģiskā -PĶR	Paraugus noņem valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr. 809 (23.12.2014.) 3.nodaļa

2.1.2.7. Pārbaudes kautuvēs

2.1.2.7.1. Govju tuberkuloze /*Tuberculosis boum*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Govis, cūkas	Nokautie dzīvnieki, kam pirmskaušanas apskatē vai pēcķaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	neierobežots	Audi un orgāni ar patoloģiskām izmaiņām, īpaši – mezenterālie limfmezgli	Bakterioloģiska	Valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē	MK noteikumi Nr.298 (18.04.2006.) Regulas 2019/624 8.pants (c). EK Lēmums 2011/675/ES

2.1.2.7.2. Govju enzootiskā leikoze /*Leucosis enzootica boum*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Govis	Nokautie dzīvnieki, kam pirmskaušanas apskatē vai pēcķaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	neierobežots	Jaunveidojumi (audzēji)	Histoloģiska	Valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.) EK Lēmums 2012/449/ES 1.pants

2.1.2.7.3. Zirgu ļaunie ienāši /*Malleus*/

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Zirgi	Dzīvnieki, kuriem pirmskaušanas apskatē vai pēcķaušanas veterinārā ekspertīzē konstatē slimībai raksturīgas pazīmes vai patoloģiskas izmaiņas	neierobežots	Asinis, limfmezgli, audi un orgāni ar patoloģiskām izmaiņām, iztecējumi no deguna	Seroloģiska – KSR Bakterioloģiska	Valsts pilnvarotais veterinārārsts kautuvē	EK Īstenošanas regula 2019/627/ES

2.1.2.8.Trakumsērga³ /Rabies/

2.1.2.8.1.Trakumsērgas vakcīnas kvalitātes kontrole

Pasākums	Apjoms	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3.	4	5
Savvaļas dzīvnieku (lapsu un jenotsuņu) trakumsērgas vakcīnas kvalitātes (trakumsērgas vīrusa titra) kontrole	15 paraugi/6 izmeklējumi	Vīrusa titrēšana šūnu kultūrās	PVD CA	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 21.punkts

2.1.2.8.2. Savvaļas dzīvnieku vakcinācija

Pasākums	Apjoms	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4
Savvaļas dzīvnieku (lapsu un jenotsuņu) vakcinācija Latvijas Republikas pierobežas teritorijā	962 250 vakcīnu devas	Pasākumus veic PVD sadarbībā ar iesaistītajām institūcijām un uzņēmumiem	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 21.punkts

2.1.2.8.3. Savvaļas dzīvnieku vakcinācijas efektivitātes kontrole²

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Lapsas un jenotsuņi	Lapsas un jenotsuņi	770 (4 dzīvnieki uz 100 km ²) /1540	Asins serums	ELISA	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori sadarbībā ar medniekiem	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 23.punkts
			Apakšžokļa kauls	Tetraciklīna noteikšana kaulaudos		

2.1.2.8.4. Trakumsērgas gadījumu diagnostika

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Visu sugu siltasiņu dzīvnieki	Trakumsērgas aizdomu gadījumā iesaistītie dzīvnieki	1000	Galvas smadzeņu audi: amona ragi, iegarenās smadzenes, smadzenītes	IFM	Pasākumus veic valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr.178 (23.02.2010.), 10.punkts
		50		Vīrusa izdalīšana un identificēšana šūnu kultūrās		
		200		PQR		

2.1.2.9. Klasiskā cūku mēra /Pestis classicum suum/ uzraudzība

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Mājas cūkas	Mājas cūku uzraudzība ² (t.i. monitorings)	172	Asins serums	ELISA (antivielu noteikšana)	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti	MK noteikumi Nr.991 (30.11.2004.). Slimības aktīvā un pasīvā uzraudzība
	Slimības aizdomu gadījumos	40/80	Asins serums, stabilizētas asinis, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana), PQR		
Meža cūkas	Nomedītās un atrastas beigtas meža cūkas ²	377	Asins serums, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana) - nomedītajām, PQR – beigtajām meža cūkām	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	
	Slimības aizdomu gadījumā	177/354	Asins serums, parenhimatozie orgāni	ELISA (antivielu noteikšana), PQR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	

2.1.2.10. Āfrikas cūku mēra /Pestis africana suum/ uzraudzība

2.1.2.10.1. Āfrikas cūku mēra uzraudzība ĀCM riska zonās

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Mājas cūkas	Mājas cūku pasīvā uzraudzība, t.sk. nobeigušos cūku iknedēļas izmeklējumi, aizdomu un slimības apstiprināšanas gadījumos	480	Asins serums	ELISA (antivielu noteikšana), IP tests apstiprināšanai gadījumos, ja ELISA pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts	Pasākumus veic valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti un/vai valsts veterinārie inspektori, valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.83 (17.02.2004.) EK lēmums 2014/709/ES
		4880	Stabilizētas asinis, parenhimatozie orgāni	PQR		
	Izmeklējumi mājas cūku pārvietošanas gadījumos	1000	Stabilizētas asinis	PQR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	
Meža cūkas	Nomedītās meža cūkas	15000	Asins serums	ELISA (antivielu noteikšana), IP tests apstiprināšanai gadījumos, ja ELISA pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts un PQR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	
	Atrastas beigtas meža cūkas, t.sk. slimības aizdomu gadījumos	1000	Parenhimatozie orgāni vai stobra kauls	PQR	Pasākumus veic valsts inspektori, jaunākie eksperti un/vai valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē un pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem, privātpersonām	

2.1.2.10.2. Āfrikas cūku mēra uzraudzība ĀCM neskartajā Latvijas teritorijā

Dzīvnieki	Izmeklēšanai pakļauto dzīvnieku kategorija	Dzīvnieku / izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7
Mājas cūkas	Nobeigušās, atrastas beigtas cūkas, t.sk. slimības aizdomu gadījumos	20/40	Asins serums	ELISA (antivielu noteikšana), IP tests apstiprināšanai gadījumos, ja ELISA pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē	MK noteikumi Nr.83 (17.02.2004.) Slimības pasīvā uzraudzība
Meža cūkas			Parenhimatozie orgāni vai stobra kauls	PĶR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori un/vai valsts pilnvarotie veterinārārsti kautuvē, valsts pilnvarotie praktizējošie veterinārārsti sadarbībā ar medniekiem	

2.1.2.11. PVD atzītās akvakultūras audzētavas

N.p. k.	Slimība	Izmeklējumam paļautā zivju dzimta/kārta	Izmeklējumu skaits	Izmeklējamā substance	Metode	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Virusālā hemorāģiskā septicēmija /Viral haemorrhagic septicaemia (angl.)/	Lašveidīgo kārta	50 kopparaugi (vienā kopparaugā iekļauj līdz 10 zivju parenhimatozos orgānus)	Parenhimatozie orgāni (aknas, sirds, liesa, nieres), pieņi, ikri; Ja zivs garums līdz 4 cm – visa zivs	Klīniska, patologanatomiska un virusoloģiska - vīrusa izolēšana un identificēšana šūnu kultūrās ar VNR	Pasākumus veic valsts veterinārie inspektori	MK noteikumi Nr.146 (14.03.2017.) 21.2.punkts
2.	Infekciozā hematopoētiskā nekroze /Infectious haematopoietic necrosis (angl.)/	Lašveidīgo kārta					
3.	Koi karpu herpes vīrusa slimība /Koi herpes virus disease (angl.)/	Karpu dzimta	50 kopparaugi (vienā kopparaugā iekļauj līdz 2 zivju parenhimatozos orgānus)		PQR		

2.1.2.12. Izmeklējumi mājputniem

2.1.2.12.1. Salmoneloze / *Salmonellosis*/ PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs – oficiālie paraugi

N.p. k.	Mājputnu suga/ kategorija	Salmonelozes ierosinātais	Izmeklējumu biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Paraugu skaits	Metodes	Darba izpildītājs	Pamatojums
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Vaislas vistas (<i>Gallus gallus</i>)	Pulorozes ierosinātais: <i>Salmonella</i> Pullorum Putnu tīfa ierosinātais: <i>Salmonella</i> Gallinarum Zoonotiskās salmonelozes ierosinātie: <i>Salmonella</i> Enteritidis; <i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Infantis; <i>Salmonella</i> Hadar; <i>Salmonella</i> Virchow u.c.	Dēšanas cikla laikā izmeklē katru vaislas vistu saimi divas reizes; Inkubatorā izmeklējumus veic katru 16. nedēļu	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, putekļu paraugi, auduma salvetes, putnu līķi u.c.	1000	Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts veterinārie inspektori	Komisijas Regulas (EK) Nr. 200/2010 (10.03.2010.) pielikums MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa
2.	Visu sugu mājputni, no kuriem iegūst pārtikas olas, kā arī kaušanai paredzētie broileri, tītari, zosis, pīles, strausi u.c.	Pulorozes ierosinātais: <i>Salmonella</i> Pullorum Putnu tīfa ierosinātais: <i>Salmonella</i> Gallinarum Zoonotiskās salmonelozes ierosinātie: <i>Salmonella</i> Enteritidis; <i>Salmonella</i> Typhimurium, <i>Salmonella</i> Arizonae u.c.	Dējējvistām izmeklē katru vistu saimi novietnē 1 x gadā; Citiem mājputniem izmeklē vienu saimi novietnē 1 x gadā;	Skat. Pielikumu Nr. 3; 4 vai 5 (skat. arī “ Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai ”)		Bakterioloģiska	Paraugus noņem valsts veterinārie inspektori	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa MK not. Nr. 741 (06.11.2007.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 517/2011 (25.05.2011.) pielikums Komisijas Regulas (EK) 200/2012 (08.03.2012.) pielikums Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums

2.1.2.12.2. Mājputnu (*Gallus gallus*) vakcinācija pret salmonelozi

Pasākums	Apjoms	Darba izpildītājs	Pamatojums
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Mājputni (<i>Gallus gallus</i> sugas vaislas vistas)	472 000 vakcīnu devas (inaktivēta vakcīna)	Pasākumus veic uzņēmums, kas pieteicies mājputnu vakcinācijai pret salmonelozi	MK noteikumi Nr.477 (21.06.2011.)
Mājputni (<i>Gallus gallus</i> sugas dējējvistas)	6 050 000 vakcīnu devas (dzīva, novājināta vakcīna)		

2.2. DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKU/TURĒTĀJU ATBILDĪBĀ ESOŠIE DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI (IZMAKSAS PAR ŠO PASĀKUMU IZPILDI SEDZ DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKI/TURĒTĀJI)

2.2.1. DIAGNOSTISKIE IZMEKLĒJUMI

2.2.1.1. Liellopi

N.p.k.	Slimība	Vecuma grupa	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Govju enzootiskā leikoze⁴ <i>/Leucosis enzootica boum/</i>	No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts GEL oficiāli brīvais statuss	Ne mazāk kā 20% no valstī reģistrētām liellopu novietnēm, kurām ir GEL oficiāli brīvais statuss un atrodas govju sugas dzīvnieki, kas vecāki par 24 mēnešiem; 2021.gadā jāizmeklē ~ 3157 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums/piens	ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.), 17. un 24. ¹ 4.1. punkts EK Lēmums 2012/449/ES 1.pants
		No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kuras zaudējušas vai vēl nav ieguvušas GEL oficiāli brīvo statusu	2x12 mēnešu laikā ar vismaz 4 mēnešu intervālu 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums			
2.	Govju bruceloze⁴ <i>/Brucellosis/ (ierosinātājs B.abortus)</i>	No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts brucelozes oficiāli brīvais statuss	Nosakot valstī slimības izplatību 0,2% govju novietņu ar 95% ticamību; 2021.gadā jāizmeklē ~ 1587 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums/piens	RBR, KSR, AR, ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 28. punkts EK Lēmums 2012/204/ES 1.pants
		No 24 mēnešu vecuma novietnēs, kuras zaudējušas brucelozes oficiāli brīvo statusu	100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem				

2.2.1.2. Vaislas bulļi, kurus izmanto spermas iegūšanai

N.p. k.	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Tuberkuloze <i>/Tuberculosis/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Āda kakla apvidū	Alerģiska - tuberkulīna tests (zīdītāju tuberkulīns)	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.529 (27.06.2006.) IX nodaļa
2.	Govju bruceloze ⁴ <i>/Brucellosis/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR	Vakcinācija aizliegta	
3.	Govju enzootiskā leikoze ⁴ <i>/Leucosis enzootica boum/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Specifiskās profilakses nav	
4.	Infekciozais rinotraheīts- pustulozais vulvovaginīts (IRT-PVV) ⁴ <i>/Rhinotracheitis infectiosa boum- vulvovaginitis pustulosa/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku, kuri nav profilaktiski vakcināti	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Vakcinācija ar marķētu vakcīnu	
5.	Trihomonoze ⁴ <i>/Trichomonosis/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku (spermas iegūšanas periodā un/vai kuri ir kontaktā ar bulļiem, no kuriem savāc spermu. Bulļi, pēc atpūtas perioda, kas garāks par 6 mēnešiem jāpārbauda 30 dienu laikā pirms plānotās spermas savākšanas uzsākšanas)	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 880 (15.11.2011.) 24. ⁴ punkts
6.	Govju virusālā diareja ⁴ <i>/Bovine virus diarrhoea/</i>	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums antivielu noteikšanai vai EDTA asinis antigēna noteikšanai	Pēc izvēles ar vienu no metodēm: 1.) seroloģiski – IFA, nosakot antivielas. Ja bullis ir seropozitīvs, pārbauda uz vīrusa klātbūtni; 2.) virusoloģiski - ELISA, nosakot vīrusa klātbūtni (antigēnu). Profilaktiski vakcinētiem bulļiem – tikai virusoloģiski, nosakot antigēnu.	Mākslīgās apsēklošanas staciju un punktu dzīvniekiem profilaktiskā vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) II nodaļa
7.	Kampilobakterioze ⁴ <i>/Campylobacteriosis/</i> (ierosinātājs - <i>Campylobacter fetus subsp. venerealis</i>)	2 x gadā, 100% dzīvnieku, kas vecāki par 12 mēnešiem un atrodas mākslīgās apsēklošanas stacijās (izmeklējot trīs reizes ar 10 dienu intervālu)	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	

2.2.1.2¹. Vaislas buļļi, kurus izmanto dabīgai lecīnāšanai

N.p. k.	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Kampilobakterioze ⁴ /Campylobacteriosis/ (ierosinātājs - <i>Campylobacter fetus</i> subsp. <i>venerealis</i>)	1 x gadā, 100% dzīvnieku, kas vecāki par 12 mēnešiem un tiek turēti dabīgai govju lecīnāšanai	Prepūcija gļotas vai sekrēts, sperma	Mikrobioloģiska	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.507 (24.07.2012.) II nodaļa, 10.punkts
2.	Govju enzootiskā leikoze ⁴ /Leucosis enzootica boum/	Sertificētus vaislas buļļus 1 x gadā, 100% dzīvnieku, kas tiek turēti dabīgai govju lecīnāšanai	Asins serums	Seroloģiska - ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 880 (15.11.2011.) 24. ² punkts

2.2.1.3. Aitas un kazas

N.p. k.	Slimība	Dzīvnieku kategorija	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bruceloze ⁴ /Brucellosis/ (ierosinātājs - <i>B.melitensis</i>)	Aitu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma oficiāli brīvājās novietnēs	vismaz 5% no aitų populācijas valstī Dzīvniekiem, kas atrodas novietnē, kurai piešķirts no <i>Maedi-Visna</i> oficiāli brīvas novietnes statuss, izmeklējuma periods atbilst normatīvajā aktā par kārtību, kādā aitų sugas dzīvniekiem veic slimības <i>Maedi-Visna</i> uzraudzību, kontroli un apkarošanu, minētajam kontroles parauga izmeklējuma periodam, kas noteikts, lai saglabātu no <i>Maedi-Visna</i> oficiāli brīvas novietnes statusu.	Asins serums	Seroloģiska – RBR, KSR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 2.1. nodaļa
		Kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma oficiāli brīvājās novietnēs	vismaz 5% no kazu populācijas valstī				
		Aitų un kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma novietnēs, kas					

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIĒKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

		zaudējušas brucelozes oficiāli brīvo statusu	100% aitū un kazu sugas dzīvnieku, kas vecāki par 6 mēnešiem				
2.	Maedi-Visna/ kazu artrīts - encefalīts⁴	Aitū sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietne ir ieguvusi M1-pretendē uz brīvas novietnes statusu/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x gadā	Asins serums	Seroloģiska – ELISA vai IDR	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 251 (20.05.2014.)
		Aitū sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietnei ir M2 – brīvas novietnes statuss/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x gadā				
		Aitū sugas dzīvnieki, kas vecāki par 12 mēnešu vecumu, ja novietnei ir M3 – oficiāli brīvas novietnes statuss/ kazas vecākas par 12 mēnešu vecumu	100% no pamatganāmpulka 1x 3 gados				

2.2.1.4. Vaislas kuļi, kurus izmanto spermas ieguvei

N.p. k.	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
		Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Klasiskais cūku mēris / <i>Pestis suum</i> /	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – ELISA	Vakcinācija aizliegta	Komisijas Regula (EK) 176/2012 (01.03.2012.) B pielikums II. nodaļa
2.	Aujeski slimība / <i>Morbus Aujeszky</i> /	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – ELISA	Vakcinācija atļauta ar iezīmēto vakcīnu	
3.	Bruceloze / <i>Brucellosis</i> / (ierosinātais <i>B.suis</i>)	1 x gadā, 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska – RBR	Vakcinācija aizliegta	

2.2.1.5. Cūku sugas dzīvnieki (izņemot dzīvniekus, kas dzīvo savvaļā)

N.p. k.	Slimība	Dzīvnieku kategorija	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Bruceloze /Brucellosis/ (ierosinātājs - <i>B.suis</i>) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa iegūšanai	Sivēnmātes un uzmeklētājkuiļi	1x 2 gados 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.)
		Vaislas jauncūkas	Pirms pirmās lecināšanas vai sēklošanas - 100% dzīvnieku				
		Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				
		Nobarojamās cūkas vecākas par 6 mēnešiem, ja tās ir ievestas no novietnes, kurai nav piešķirts oficiāli brīvas novietnes statuss	30 dienas pirms ievietošanas citā novietnē				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā viens kontroles paraugs gadā				
2.	Bruceloze /Brucellosis/ (ierosinātājs - <i>B.suis</i>) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanai	Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				
		Sivēnmātes	Izmeklē 1x gadā saskaņā ar šī plāna 6. pielikumu				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā viens kontroles paraugs gadā				

2.2.1.6. Zirgu dzimtas dzīvnieki

N.p. k.	Slimība	Vecuma grupa	Diagnosticiskie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biežums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zirgu infekciozā anēmija⁴ <i>/Anaemia infectiosa equorum/</i>	No 12 mēnešu vecuma	1 x 3 gados	Asins serums	Seroloģiska – IDR vai ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.40 (10.01.2012.) 21. punkts

2.2.1.7. Vistas (*Gallus gallus*) PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p. k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vaislas vistas	1. Puloroze /Pullorosis/ <i>Ierosinātājs - Salmonella Pullorum</i> un putnu tīfs /Typhus avium/ <i>Ierosinātājs - Salmonella Gallinarum</i>	Pret S. Enteritidis nevakinētu vaislas vistu ganāmpulkos - izmeklē seroloģiski dēšanas cikla laikā, ne mazāk kā 10% no vaislas putnu ganāmpulka un inkubatorā kontroli veic saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa
				Putnu liķi , uzknābtie embriji, brāķētie cāļi, mekoniji, čaumalas u.c.	Bakterioloģiska	
			Pret S. Enteritidis vakcinētu vaislas vistu ganāmpulkos izvēlas vienu no iespējām: 1) izmeklē seroloģiski dēšanas cikla laikā, ne mazāk kā 10% no vaislas putnu ganāmpulka vai 2) ņem paraugus bakterioloģiskai izmeklēšanai un inkubatorā kontroli veic saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	
				Putnu liķi , uzknābtie embriji, brāķētie cāļi, mekoniji, čaumalas u.c.	Bakterioloģiska	
		2. Salmonelozes ierosinātāji (<i>Salmonella Typhimurium</i> ; <i>Salmonella Enteritidis</i> ; <i>Salmonella Infantis</i> ; <i>Salmonella Hadar</i> ; <i>Salmonella Virchow</i>)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, auduma salvetes u.c. Skat. Pielikumu Nr. 3 (skat. arī "Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai")			Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 200/2010 (10.03.2010.) pielikums
		3. Mikoplazmoze ⁵ /Mycoplasmosis/ <i>Ierosinātājs – Mycoplasma gallisepticum</i>	Paraugus ņem audzēšanas un dēšanas laikā, t.sk., tieši pirms dēšanas uzsākšanas un turpmāk ik pēc 3 mēnešiem. Izmeklē 5% no ganāmpulka	Asins serums vai	Seroloģiska – ELISA (AR, HAAR) vai	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

N.p. k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
				EDTA stabilizētas asinis, trahejas noslaucījums, elpošanas orgānu, gaisa maisu audu paraugs	molekulāri bioloģiska - PQR	
2.	Dējējvistas – visi ganāmpulki	1. Puloroze /Pullorosis/ ierosinātājs – Salmonella Pullorum un putnu tīfs /Typhus avium/ ierosinātājs – Salmonella Gallinarum	1x dēšanas cikla laikā Izvēlas vienu no iespējām: 1) ja ganāmpulkā 1-10 putni, tad seroloģiski izmeklē 100%; 11 līdz 100 – 10%; 101 līdz 1000 – 5% ; ja vairāk par 1000 – 1% vai 2) ņem paraugus bakterioloģiskai izmeklēšanai	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
				Uzknābtie embriji, brāķētie cāļi, putnu liķi, mekoniji u.c.	Bakterioloģiska	
		2. Salmonelozes ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (<i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, putekļu paraugi, auduma salvetes, putnu liķi u.c. Skat. Pielikumu Nr. 3 (skat. arī “ Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai ”) 1x gadā Ja ganāmpulkā līdz 100 putniem, izmeklē 50%; Ja ganāmpulkā no 101 - 350 putniem, izmeklē 10 %			Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (EK) Nr. 517/2011 (25.05.2011.) pielikums MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
		Tuberkuloze /Tuberculosis/ ierosinātājs – Mycobacterium avium		Zodlapiņa	Alerģiska – tuberkulīna tests (putnu tuberkulīns)	MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

N.p. k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
3.	Broileri	Salmonelozes ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (<i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, u.c. Skat. Pielikumu Nr. 3 (skat. arī “ Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai ”)			Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 200/2012 (08.03.2012.) pielikums MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)

2.2.1.8. Tītari PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p. k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vaislas tītari	1. Puloroze /Pullorosis/ ierosinātājs - <i>Salmonella</i> Pullorum un putnu tīfs /Typhus avium/ ierosinātājs - <i>Salmonella</i> Gallinarum	Izvēlas vienu no iespējām: 1) izmeklē seroloģiski dēšanas cikla laikā, ne mazāk kā 10% no vaislas putnu ganāmpulka vai 2) ņem paraugus bakterioloģiskai izmeklēšanai un inkubatorā kontroli veic saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa
				Putnu liķi , uzknābtie embriji, brāķētie cāļi, mekoniji, čaumalas u.c.	Bakterioloģiska	

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

N.p. k.	Mājputnu kategorija	Slimība	Diagnostiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
		2. Salmonelozes ierosinātāji (<i>Salmonella</i> Arizonae; <i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi u.c. Skat. Pielikumu Nr. 4 (skat. arī “ Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai ”)		Bakterioloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums
		3. Mikoplazmoze⁵ <i>/Mycoplasmosis/</i> Ierosinātājs – <i>Mycoplasma gallisepticum</i> , <i>Mycoplasma meleagridis</i>	Paraugus noņem audzēšanas un dēšanas laikā, t.sk., tieši pirms dēšanas uzsākšanas un turpmāk ik pēc 3 mēnešiem. Izmeklē 5% no ganāmpulka	Asins serums	Seroloģiska – ELISA (AR, HAAR)	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa
				vai EDTA stabilizētas asinis, trahejas noslaucījums, elpošanas orgānu, gaisa maisu audu paraugs	vai molekulāri bioloģiska - PQR	
3.	Kaušanai paredzētie tītari	Salmonelozes ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (<i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi, bahilu kopparaugi, u.c. Skat. Pielikumu Nr. 4 (skat. arī “ Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai ”)		Bakterioloģiska	Komisijas Regula 2160/2003 (17.11.2003.) Komisijas Regulas (ES) 1190/2012 (12.12.2012.) pielikums MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)

2.2.1.9. Citas mājputnu sugas - pīles, paipalas, irbes, fazāni, zosis u.c. PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p. k.	Mājputnu suga, kategorija	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vaislas mājputni un mājputni, no kuriem iegūst pārtikas olas (izņemot strausus, vistas un tītarus)	Puloroze /Pullorosis/ <i>Ierosinātājs</i> - <i>Salmonella</i> Pullorum un putnu tīfs /Typhus avium/ <i>Ierosinātājs</i> - <i>Salmonella</i> Gallinarum	Izvēlas vienu no iespējām: 1) izmeklē seroloģiski katra dēšanas cikla laikā, ne mazāk kā 10% no mājputnu ganāmpulka vai 2) ņem paraugus bakterioloģiskai izmeklēšanai un inkubatorā kontroli veic saskaņā ar inkubācijas grafiku.	Asins serums	Seroloģiska	MK not. Nr. 844 (13.10.2008.) VI nodaļa MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
	Mājputni, no kuriem iegūst pārtikas olas, kā arī kaušanai paredzētās zosis, pīles u.c. (izņemot strausus, vistas un tītarus)	Salmonelozes ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (<i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Fekāliju kopparaugi u.c. Skat. Pielikumu Nr. 5 (skat. arī “Salmonelozes ierosinātāju kontroles programmu mājputniem, pārtikai un barībai”)		Bakterioloģiska	
	Tikai mājputnu ganāmpulki, kuros ir līdz 1000 putniem un kuros putni vecāki par 18 mēnešiem (izņemot strausus, vistas un tītarus)	Tuberkuloze /Tuberculosis/ <i>Ierosinātājs</i> – <i>Mycobacterium avium</i>	1x gadā Ja ganāmpulkā līdz 100 putni, izmeklē 50%; Ja ganāmpulkā 101 - 1000 putni, izmeklē 10 %	Spārna āda	Alerģiska – tuberkulīna tests (putnu tuberkulīns)	MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)

2.2.1.10. Strausi PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs - PAŠKONTROLE

N.p . k.	Slimība	Diagnosticiskie izmeklējumi			Pamatojums
		Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode	
1	2	3	4	5	6
1.	Salmoneloze 1.1. <i>Salmonella gallinarum</i> 1.2. Salmonelozes ierosinātāji, kuri ir bīstami cilvēku veselībai (<i>Salmonella</i> Typhimurium; <i>Salmonella</i> Enteritidis u.c.)	Paraugus ņem divas nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas un vienu reizi dēšanas cikla laikā	Fekāliju kopparaugi	Bakterioloģiska	MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
2.	Tuberkuloze /Tuberculosis/ Ierosinātājs – <i>Mycobacterium avium</i>	1x gadā izmeklē 10% putnu ganāmpulkā	Spārna āda	Alerģiski – tuberkulīna tests (putnu tuberkulīns)	MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
3.	Mikoplazmoze ⁵ /Mycoplasmosis/ Ierosinātāji - <i>Mycoplasma synoviae</i> ; <i>Mycoplasma gallisepticum</i>	1x gadā izmeklē ne mazāk kā 10% putnu ganāmpulkā	Asinis serums	Seroloģiska - ELISA (AR, HAAR)	MK not. Nr. 741 (06.11.2007.)
			vai EDTA stabilizētas asinis, trahejas noslaucījums, elpošanas orgānu, gaisa maisu audu paraugs	molekulāri bioloģiska - PĶR	

2.2.1.11. Atzītie zooloģiskie dārzi (saskaņā ar 2017. gada 3. janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 17)

N.p.k.	Slimība	Dzīvnieku suga	Diagnosticie izmeklējumi			Specifiskā profilakse	Pamatojums
			Biezums, apjoms	Izmeklējamā substance	Metode		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Zirgu infekciozā anēmija⁴ <i>/Anaemia infectiosa equorum/</i>	Zirgu dzimtas dzīvnieki no 12 mēnešu vecuma	1 x 3 gados	Asins serums	Seroloģiska – IDR vai ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr. 40 (10.01.2012.) 21. punkts
2.	Govju enzootiskā leikoze⁴ <i>/Leucosis enzootica boum/</i>	Liellopi no 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts GEL oficiāli brīvais statuss	Ne mazāk kā 20% no valstī reģistrētām liellopu novietnēm, kurām ir GEL oficiāli brīvais statuss un atrodas govju sugas dzīvnieki, kas vecāki par 24 mēnešiem; 2021.gadā jāizmeklē ~ 3157 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums	ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.880 (15.11.2011.), 18.3. un 24. ¹ 4.1. punkts EK Lēmums 2012/449/ES 1.pants
3.	Govju bruceloze⁴ <i>/Brucellosis/ (ierosinātājs B.abortus)</i>	Liellopi no 24 mēnešu vecuma novietnēs, kurām piešķirts brucelozes oficiāli brīvais statuss	Nosakot valstī slimības izplatību 0,2% govju novietņu ar 95% ticamību; 2021.gadā jāizmeklē ~ 1587 novietnēs 100% govju sugas dzīvnieku, kas vecāki par 24 mēnešiem	Asins serums	RBR, KSR, AR, ELISA	Specifiskās profilakses nav	MK noteikumi Nr.881 (18.12.2012.) 28. punkts EK Lēmums 2012/204/ES 1.pants
4.	Bruceloze⁴ <i>/Brucellosis/ (ierosinātājs - B.melitensis)</i>	Aitu, kazu sugas dzīvnieki no 6 mēnešu vecuma oficiāli brīvajās novietnēs	vismaz 5% no aitū, kazu populācijas valstī	Asins serums	Seroloģiska – RBR, KSR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.988 (20.12.2011.) 2.1. nodaļa
5.	Bruceloze <i>/Brucellosis/ (ierosinātājs - B.suis)</i>	Sivēnmātes un uzmeclētājkuļi 1x 2 gados 100% dzīvnieku	1x 2 gados 100% dzīvnieku	Asins serums	Seroloģiska - RBR	Vakcinācija aizliegta	MK noteikumi Nr.63 (29.01.2013.)

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

	Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa iegūšanai	Vaislas jauncūkas	Pirms pirmās lecināšanas vai sēklošanas - 100% dzīvnieku				MK noteikumi Nr.369 (01.07.2014.)
		Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku, bet ne mazāk kā vienu kontroles paraugu gadā				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku				
	Bruceloze <i>/Brucellosis/</i> (ierosinātājs - <i>B.suis</i>) Brucelozes oficiāli brīvas novietnes statusa saglabāšanai	Vaislas kuiļi	1x gadā 100% dzīvnieku				
		Sivēnmātes	Izmeklē 1x gadā saskaņā ar šī plāna 6. pielikumu				
		Iežogotā platībā turētas meža cūkas	1x gadā 1% dzīvnieku, bet ne mazāk kā vienu kontroles paraugu gadā				
6.	Patologanatomiskās sekcijas infekcijas slimību aizdomu gadījumos	Dažādu sugu dzīvnieki	Pēc nepieciešamības - visu gadu	Atbilstošais bioloģiskais materiāls	Izmeklējumam atbilstoša metode		MK noteikumi Nr. 17 (03.01.2017.) 31. punkts

2.2.2. OBLIGĀTĀS PROFILAKTISKĀS VAKCINĀCIJAS

N. p.k.	Slimība	Dzīvnieki	Vakcinācija		Pamatojums
			Vakcīna	Biežums un apjoms	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1.	Trakumsērga / <i>Rabies</i> /	Suņi un kaķi, mājas (istabas) seski	specifiska vakcīna	Trīs mēnešu vecumā, turpmākā revakcinācija - saskaņā ar vakcīnas ražotāja veterināro zāļu lietošanas instrukcijā noteikto kārtību	Veterinārmedicīnas likuma 59.panta 14.apakšpunkts
2.	Ņūkāsas slimība ⁶ / <i>Morbus Newcastle</i> /	PVD reģistrētajās mājputnu novietnēs ⁷	specifiska vakcīna	Saskaņā ar vakcīnas lietošanas instrukciju	Ņūkāsas slimības vīruss Latvijā cirkulē savvaļas putnu (baložu) populācijā

2.3. REKOMENDĀCIJAS DZĪVNIEKU ĪPAŠNIEKIEM

2.3.1. Ieteicamie diagnostiskie izmeklējumi atsevišķu sugu dzīvniekiem

N. p.k.	Dzīvnieku suga	Diagnostiskie izmeklējumi uz:
1.	Govs	- Paratuberkulozi (īpaši vaislas buļļiem) - Tuberkulozi - Govju virusālo diareju (īpaši vaislas buļļiem) - Infekciozo rinotraheītu – pustulozo vulvovaginītu (īpaši vaislas buļļiem) - Govju trihomonozi (vaislas buļļiem) - Govju respiratoro sincitiālo vīrusu - Parazītu klātbūtni
2.	Cūkas	- Cūku reprodiktīvo respiratoro sindromu - Cūku infekciozo atrofisko rinītu - Tuberkulozi - Aujeski slimību - Mikoplazmozi (cūku enzootisko pneimoniju) - Cūku cirkovīrusa infekciju - Cūku parvovīrusālo infekciju - Parazītu klātbūtni
3.	Zirgi	- Rinopneimoniju - Zirgu infekciozā anēmija - Zirgu virusālo arterītu - Parazītu klātbūtni
4.	Aitas	- Maedi-Visna slimību - Parazītu klātbūtni (īpaši moneziozi) - Listeriozi (īpaši aborta gadījumā, ja dzīvnieki nav vakcināti) - Infekciozo epididimītu
5.	Kazas	- Kazu artrītu-encefalītu - Parazītu klātbūtni
6.	Putni	- Parazītu klātbūtni
7.	Zivis	- Parazītu klātbūtni
8.	Bites	- Eiropas peru puvi - Amerikas peru puvi - Akarapidozi - Nozematozi - Varrozi
9.	Kažokzvēri	- Trihinelozī (seroloģiski) - Ūdeļu aleuta slimību - Parazītu klātbūtni
10.	Kaķi	- Toksoplazmozi
11.	Suņi	- Toksoplazmozi

2.3.2. Ieteicamās profilaktiskās vakcinācijas atsevišķu sugu dzīvniekiem

N. p.k.	Dzīvnieku suga	Profilaktiskās vakcinācijas pret
1.	Govis	- Infekciozo rinotraheītu – pustulozo vulvovaginītu (tikai ar marķētām vakcīnām) - Govju virusālo diareju - Govju respiratoro sincitiālo infekciju - Paragripu-3 - Kailo ēdi
2.	Cūkas	- Aujeski slimību (tikai ar marķētām vakcīnām) - Cūku reproduktīvo respiratoro sindromu ganāmpulkos, kuros izdala seroloģiski pozitīvus dzīvniekus - Cūku parvovirusālo infekciju - Cūku infekciozo atrofisko rinītu ganāmpulkos, kuros izdala seroloģiski pozitīvus dzīvniekus - Cūku sarkanguļu - Cūku cirkovīrusu infekciju - Mikoplazmozi (cūku enzootiskā pneimonija)
3.	Zirgi	- Zirgu gripu (sporta zirgiem skat. LJF un FEI noteikumus par vakcinācijas biežumu) - Stingumkrampjiem (<i>Tetanus</i>) - Rinopneimoniju (īpaši vaislas ķēvēm)
4.	Putni	- Ņūkāsas slimību - Gamboro slimību - Mareka slimību - Infekciozo bronhītu - Infekciozo laringotraheītu - Infekciozo encefalomiēlītu - Reovīrusa infekciju - Salmonelozi
5.	Truši	- Miksomatozi - Trušu hemorāģisko slimību - Pasterelozi
6.	Kažokzvēri	- Gaļēdāju mēri - Ūdeļu virusālo enterītu - Botulismu - Salmonelozi
7.	Kaķi	- Kalicivīrusālo infekciju - Rinotraheītu - Panleikopēniju
8.	Suņi	- Parvovirozi - Leptospirozi - Gaļēdāju mēri - Infekciozo hepatītu

2.3.3. Ieteicamie papildus pasākumi

Dzīvnieku īpašniekiem konsultējoties ar praktizējošo veterinārārstu jāizvērtē un jānodrošina attiecīgajai dzīvnieku sugai un vecumam atbilstošas apstrādes ar mikroelementiem, vitamīniem un līdzekļiem pret ektoparazītiem un endoparazītiem.

Ziņojamo, reģistrējamo un valsts uzraudzībā esošo dzīvnieku infekcijas slimību saraksts⁸

I. Ziņojamās⁹ dzīvnieku infekcijas slimības

Nr. p.k.	Dzīvnieku infekcijas slimības nosaukums latviešu valodā	Dzīvnieku infekcijas slimības ierosinātāja nosaukums latīņu valodā	Uzņēmīgās dzīvnieku kārtas, dzimtas, sugas
1.	Āfrikas zirgu mēris	<i>Reoviridae</i> dzimta, <i>Orbivirus</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
2.	Āfrikas cūku mēris	<i>Iridovirus</i> , <i>Poxvirus</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>)
2. ¹	Sibīrijas mēris	<i>Bacillus anthracis</i>	Visas uzņēmīgās sugas
3.	Putnu gripa (augsti patogēnais putnu gripas vīruss, kas konstatēts mājputniem, nebrīvē turētiem putniem un savvaļas putniem, un zemi patogēnais putnu gripas vīruss, kas konstatēts mājputniem un nebrīvē turētiem putniem)	<i>Orthomyxoviridae</i> dzimta, <i>Influenzavirus A</i>	Putnu klase (<i>Aves</i>)
4.	Infekciozais katarālais drudzis	<i>Reoviridae</i> dzimta, <i>Orbivirus</i>	Antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vērsu dzimta (<i>Bovidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>) un degunradžu dzimta (<i>Rhinocerotidae</i>)
5.	Govju sūkļveida encefalopātija	<i>Prions</i>	Govis
6.	Klasiskais cūku mēris	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Pestivirus</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>) un pekaru dzimta (<i>Tayassuidae</i>)
7.	Kontagiozā govju pleiropneimonijs	<i>Mycoplasma mycoides</i> var. <i>mycoides</i>	Vērsu apakšdzimta (<i>Bovines</i>) (arī zebbras, bifeļi, bizoni un jaki)
8.	Vaislas sērga	<i>Trypanosoma equiperdum</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
9.	Zirgu encefalomielīta tipi – zirgu Austrumu encefalomielīts, Japānas encefalīts, zirgu Venecuēlas encefalomielīts, Rietumnīlas drudzis, zirgu Rietumu encefalomielīts	<i>Togaviridae</i> dzimta, <i>Alphavirus</i> , <i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Flavivirus</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
10.	Zirgu infekciozā anēmija	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Lentivirus</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
11.	Mutes un nagu sērga	<i>Picornaviridae</i> dzimta, <i>Aphthovirus</i>	Pārnadžu kārta (<i>Artiodactyla</i>) un Āzijas zilonis (<i>Elephas maximus</i>)
12.	Zirgu ļaunie ienāši (<i>Malleus</i>)	<i>Burkholderia mallei</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

12. ¹	(Svītrots ar MK 07.08.2018. noteikumiem Nr. 488)		
13.	Nodulārā eksantēma (dermatīts)	<i>Poxviridae</i> dzimta, <i>Capripoxvirus</i>	Vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>) un žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>)
14.	Ņūkāsas slimība	<i>Paramyxoviridae</i> dzimta, <i>Rubulavirus</i>	Putnu klase (<i>Aves</i>)
15.	Mazo atgremotāju mēris	<i>Paramyxoviridae</i> dzimta, <i>Morbillivirus</i>	Vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>) un cūku dzimta (<i>Suidae</i>)
15. ¹	Trakumsērga	<i>Rhabdoviridae</i> dzimta <i>Lysavirus</i> ģints	Plēsēju kārtā (<i>Carnivora</i>) un sikspārņu kārtā (<i>Chiroptera</i>), kā arī sugas, kurām konstatēta saslimšana
16.	Rifta ielejas drudzis	<i>Bunyaviridae</i> dzimta, <i>Phlebovirus</i>	Vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu sugas, degunradžu dzimta (<i>Rhinocerotidae</i>)
17.	Govju mēris	<i>Paramyxoviridae</i> dzimta, <i>Morbillivirus</i>	Pārnadžu kārtā (<i>Artiodactyla</i>)
18.	Aitu un kazu bakas	<i>Poxviridae</i> dzimta, <i>Capripoxvirus</i>	Vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>)
19.	Mazā stropu vabole	<i>Aethina tumida</i>	Medusbišu ģints un kameņu ģints (<i>Bombus</i>)
20.	Cūku vezikulārā slimība	<i>Picornaviridae</i> dzimta, <i>Enterovirus</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>) un pekaru dzimta (<i>Tayassuidae</i>)
21.	Tropilelapsoze	<i>Tropilaelaps</i>	Medusbišu ģints (<i>Bombus</i>)
22.	Vezikulārais stomatīts	<i>Rhabdoviridae</i> dzimta, <i>Vesiculovirus</i>	Pārnadžu kārtā (<i>Artiodactyla</i>) un zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
22. ¹	Govju bruceloze	<i>Brucella abortus</i>	Antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), nīlzirgu dzimta (<i>Hippopotamidae</i>) un pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>)
22. ²	Govju tuberkuloze	<i>Mycobacterium bovis</i>	Zīdītāju klase (<i>Mammalia</i>) (galvenokārt antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>))
22. ³	Govju enzootiskā leikoze	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Orthoretrovirinae</i> apakšdzimta, <i>Deltaretrovirus</i>	Govis
22. ⁴	Aitu un kazu bruceloze (izņemot <i>B.ovis</i>)	<i>Brucella melitensis</i>	Antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), nīlzirgu dzimta (<i>Hippopotamidae</i>) un pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>)
23.	Epizootiskā hematopoētiskā nekroze	<i>Iridoviridae</i> dzimta, <i>Ranavirus</i>	Varavīksnes forele (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), asaris (<i>Perca fluviatilis</i>)
24.	Epizootiskais čūlu sindroms	<i>Aphanomyces invadans</i>	Catla, <i>Channa</i> , <i>Labeo</i> , <i>Mastacembelus</i> , kefales (<i>Mugil</i>), <i>Puntius</i> un <i>Trichogaster</i> ģinšu zivis

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

25.	Virālā hemorāģiskā septicēmija	<i>Rhabdoviridae</i> dzimta, <i>Novirhabdovirus</i>	Silķu ģints (<i>Clupea spp.</i>), sīgu ģints (<i>Coregonus sp.</i>), līdaka (<i>Esox lucius</i>), pikša (<i>Gadus aeglefinus</i>), Klusā okeāna menca (<i>Gadus macrocephalus</i>), Atlantijas menca (<i>Gadus morhua</i>), Klusā okeāna lasis (<i>Oncorhynchus spp.</i>), varavīksnes forele (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), ūsainā jūras vēdzele (<i>Onos mustelus</i>), taimiņš (<i>Salmo trutta</i>), akmeņplekste (<i>Scophthalmus maximus</i>), brētliņa (<i>Sprattus sprattus</i>), plekste (<i>Paralichthys olivaceus</i>)
26.	Vēžu balto plankumu slimība	<i>Nimaviridae</i> dzimta, <i>Whispovirus</i>	Decapoda kārtā
27.	Dzeltenās galvas slimība	<i>Ronaviridae</i> dzimta, <i>Okavirius</i>	Ziemeļu brūnā garnele (<i>Penaeus aztecus</i>), ziemeļu rozā garnele (<i>Penaeus duorarum</i>), kuruma garnele (<i>Penaeus japonicus</i>), lielā tīģergarnele (<i>Penaeus monodon</i>), Atlantijas baltā garnele (<i>Penaeus setiferus</i>), zilā garnele (<i>Penaeus stylirostris</i>), baltā garnele (<i>Penaeus vannamei</i>)
28.	Taura sindroms	<i>Dicistroviridae</i> dzimta, <i>Cripavirus</i>	Atlantijas baltā garnele (<i>Penaeus setiferus</i>), zilā garnele (<i>Penaeus stylirostris</i>), baltā garnele (<i>Penaeus vannamei</i>)
29.	Infekciozā hematopoētiskā nekroze	<i>Rhabdoviridae</i> dzimta, <i>Novirhabdovirus</i>	Ketlasis (<i>Oncorhynchus keta</i>), kižučs (<i>Oncorhynchus kisutch</i>), Tālo Austrumu lasis (<i>Oncorhynchus masou</i>), varavīksnes forele (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), nerka (<i>Oncorhynchus nerka</i>), amago lasis (<i>Oncorhynchus rhodurus</i>), čaviča (<i>Oncorhynchus tshawytscha</i>), Atlantijas lasis (<i>Salmo salar</i>)
30.	Infekciozā lašu anēmija – inficēšanās ar <i>Isavirus</i> ģints vīrusu, kura genomā nav izteikti polimorfiska reģiona (infekciozā lašu anēmija bez izteikti polimorfiska reģiona jeb ILA (bez IPR))	<i>Orthomyxoviridae</i> dzimta, <i>Isavirus</i>	Varavīksnes forele (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), Atlantijas lasis (<i>Salmo salar</i>), taimiņš (<i>Salmo trutta</i>)
31.	Perkinsoze	<i>Perkinsus marinus</i> , <i>Perkinsus olseni</i>	Karaliskā Klusā okeāna austere (<i>Crassostrea gigas</i>), Austrumu austere (<i>Crassostrea virginica</i>)
32.	Mikrocitoze	<i>Mikrocytos mackini</i>	Karaliskā Klusā okeāna austere (<i>Crassostrea gigas</i>), austrumu austere (<i>Crassostrea virginica</i>), olimpijas plakanā austere (<i>Ostrea conchaphila</i>), īstā (dabiskā) austere (<i>Ostrea edulis</i>)
33.	Marteilioze	<i>Marteilla refringens</i>	Austrālijas dubļu austere (<i>Ostrea angasi</i>), Čīles austere (<i>Ostrea chilensis</i>), īstā dabiskā austere (<i>Ostrea edulis</i>), <i>Ostrea puelchana</i> , mīdija (<i>Mytilus edulis</i>), Vidusjūras mīdija (<i>Mytilus galloprovincialis</i>)
34.	Bonamioze	<i>Bonamia ostreae</i> , <i>Bonamia exitiosus</i>	Austrālijas dubļu austere (<i>Ostrea angasi</i>), Čīles austere (<i>Ostrea chilensis</i>), olimpijas plakanā austere (<i>Ostrea</i>

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIĒKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

			<i>conchaphila</i>), <i>Ostrea densamellosa</i> , īstā dabiskā austere (<i>Ostrea edulis</i>), <i>Ostrea puelchana</i>
35.	Koi herpesvīruss	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Herpesvirus-3</i>	Sazāns (<i>Cyprinus carpio</i>)

II. Reģistrējamās¹⁰ dzīvnieku infekcijas slimības

Nr. p.k.	Dzīvnieku infekcijas slimības nosaukums latviešu valodā	Dzīvnieku infekcijas slimības ierosinātāja nosaukums latīņu valodā	Uzņēmīgās kārtas, dzimtas, sugas
1.	Amerikas peru puve	<i>Paenibacillus larvae</i> ssp. <i>larvae</i>	Medusbišu ģints (<i>Apis</i>)
2.	(Svītrots ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr. 1195)		
3.	(Svītrots ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr. 1195)		
4.	Infekciozais epididimīts	<i>Brucella ovis</i>	Kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>)
5.	Bruceleze	<i>Brucella suis</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>), pekaru dzimta (<i>Tayassuidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), zaķu dzimta (<i>Leporidae</i>), muskusvērsis (<i>Ovibos moschatus</i>)
6.	Ebola	<i>Filoviridae</i> dzimta, <i>Ebolavirus</i>	Pērtiķu kārta (<i>Primates</i>) (izņemot cilvēku ģints primātus)
7.	Pērtiķu bakas	<i>Poxviridae</i> dzimta, <i>Chordopoxvirinae</i> apakšdzimta, <i>Orthopoxvirus</i>	Grauzēju kārta (<i>Rodentia</i>) un pērtiķu kārta (<i>Primates</i>) (izņemot cilvēku ģints primātus)
8.	(Svītrots ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr. 1195)		
9.	(Svītrots ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr. 1195)		
10.	Cūku enzootiskais encefalomiēlīts (Tešenas slimība)	<i>Picornaviridae</i> dzimta, <i>Enterovirus</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>)
11.	Psitakoze	<i>Chlamydia psittaci</i>	Papagaiļveidīgie (<i>Psittaciformes</i>)
12.	(Svītrots ar MK 29.10.2013. noteikumiem Nr. 1195)		
13.	Transmisīvā sūklveida encefalopātija (izņemot govju sūklveida encefalopātiju)	<i>Prions</i>	Vēršu dzimta (<i>Bovidae</i>), kaķu dzimta (<i>Felidae</i>) un sermuļu dzimta (<i>Mustelidae</i>)
13. ¹	Hroniskās novājēšanas slimība	<i>Prions</i>	Briežu dzimta (<i>Cervidae</i>)
13. ²	Skrepi slimība	<i>Prions</i>	Aitu ģints (<i>Ovis</i>), kazu ģints (<i>Capra</i>)
14.	Kontagiozā agalaktija	<i>Mycoplasma agalactiae</i>	Aitas, kazas
15.	Paratuberkuloze	<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	Aitas, kazas, govīs
16.	Kazeozais limfadenīts	<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	Aitas, kazas
17.	Plaušu adenomatoze	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Beta retrovirus</i>	Aitas, kazas

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

18.	Maedi–visna slimība	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Orthoretrovirinae</i> apakšdzimta, <i>Lentivirus</i>	Aitas, kazas
19.	Vīrusa ierosinātais kazu artrīts/encefalīts	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Lentivirus</i>	Aitas, kazas
20.	Trušu hemorāģiskā slimība	<i>Caliciviridae</i> dzimta, <i>Langovirus</i> ģints	Trušveidīgie
21.	Kampilobakterioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
22.	Ehinokokoze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
23.	Listerioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
24.	Salmoneloze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
25.	Trihineloze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
26.	<i>E.coli</i> izraisīta infekcija, O157:H7	Verotoksigēnais <i>Escherichia coli</i> celms (VTEC)	Visas uzņēmīgās sugas
27.	Kalici vīrusa izraisīta infekcijas slimība	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās un slimības ierosinātāja pārnēsējsugas
28.	Vīrusu hepatīts A	Hepatīta A vīrusa infekcijas slimības	Moluski kā slimības ierosinātāja pārnēsējsuga
29.	Gripa (izņemot putnu gripu)	<i>Influenza virus</i>	Visas uzņēmīgās sugas
30.	Posmkāju jeb insektu pārnēsājamās vīrusu izraisītās infekcijas slimības	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
31.	Borelioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
32.	Botulisms	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
33.	Leptospiroze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
34.	Tuberkuloze un tās ierosinātāji, izņemot <i>Mycobacterium bovis</i>	Visi izolētie ierosinātāji, izņemot <i>Mycobacterium bovis</i>	Visas uzņēmīgās sugas, sevišķi pērtiķu kārtas un kaķu dzimtas dzīvnieki
35.	Vibrioze	Visi izolētie ierosinātāji (arī <i>Vibrio parahaemolytica</i> , <i>Vibrio vulnificus</i>)	Visas uzņēmīgās sugas
36.	Jersinioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
37.	Anisakioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
38.	Kriptosporidioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
39.	Cisticerkoze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
40.	Toksoplazmoze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
41.	Mikoplazmoze	Visi izolētie ierosinātāji, sevišķi <i>M. gallisepticum</i> , <i>M. meleagridis</i> , <i>M. synoviae</i>	Visas uzņēmīgās sugas, sevišķi strausi, vistas un tītari
42.	Difilobotrioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
43.	Ērču vīrusencefalīts	<i>Flaviviridae</i> dzimta <i>Flavivirus</i>	Visas uzņēmīgās sugas
44.	Melioidoze	<i>Burkholderia pseudomallei</i>	Visas uzņēmīgās sugas
45.	Q drudzis un citas riketsiozes	<i>Coxiella burnetti</i>	Govis, aitas, kazas
46.	Tularēmija	<i>Franssiella tularensis</i>	Trušveidīgie

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

47.	Aujeski slimība	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Alphaherpesvirinae</i> apakšdzimta, <i>Varicellovirus</i> ģints	Cūkas
48.	Govju infekciozais rinotraheīts/pustulozais vulvovaginīts	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Varicellovirus</i> ģints, <i>Bovine herpesvirus 1</i>	Govis
49.	Cūku transmisīvais gastroenterīts (cūku epidēmiskā diareja)	<i>Coronaviridae</i> dzimta, <i>Coronavirus</i> ģints	Cūkas
50.	Ūdeļu vīrusenterīts	<i>Parvoviridae</i> dzimta, <i>Parvovirus</i> ģints, ūdeļu <i>Enteritisvirus</i>	Ūdeles
51.	Aleutu slimība	<i>Parvovirus</i>	Ūdeles
52.	Eiropas peru puve	<i>Melissococcus plutonius</i>	Bites
53.	Varroze	<i>Varroa destructor</i> , <i>Varroa jacobsoni</i>	Bites
54.	Akarapidoze	<i>Acarapis woodi</i>	Bites
55.	Trušu miksomatoze	<i>Poxviridae</i> dzimta, <i>Leporipoxvirus</i> ģints, <i>Myxoma virus</i>	Trušveidīgie
56.	Hlamidioze	<i>Chlamydophila spp.</i>	Visas uzņēmīgās sugas
57.	Cūku reproduktīvais respiratorais sindroms	<i>Arterivirus</i> ģints, <i>Arteriviridae</i> dzimta, <i>Nidovirales</i> kārtā	Cūkas
58.	Govju virusālā diareja	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Pestivirus</i> ģints, govju diarejas vīruss 1 un govju diarejas vīruss 2	Govis
59.	Pastereloze (hemorāģiskā septicēmija)	<i>Pasteurella multocida</i>	Govis, aitas, kazas, cūkas, truši, mājputni
60.	Rietumnīlas drudzis	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Flavivirus</i> ģints	Visas uzņēmīgās sugas
61.	Epizootiskā hemorāģiskā slimība	<i>Orbivirus</i> ģints	Brieži
62.	Govju babezioze	<i>Babesia bovis</i> , <i>Babesia bigemina</i>	Govis
63.	Govju trihomonoze	<i>Trichomonas foetus</i>	Govis
64.	Putnu infekciozais bronhīts	<i>Coronavirus</i>	Mājputni
65.	Putnu infekciozais larigotraheīts	<i>Herpesvirus</i>	Vistas, fazāni, pāvi
66.	Infekciozais burzīts (Gumboro slimība)	<i>Birnaviridae</i> dzimta, <i>Avi birnavirus</i> ģints	Vistas
67.	Mareka slimība	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Martavirus</i> ģints	Mājputni
68.	Tītaru rinotraheīts	<i>Paramyxoviridae</i> dzimta, <i>Metapneumovirus</i> ģints	Tītari
69.	Pīļu virusālais hepatīts	<i>Hepadnaviridae</i> dzimta, <i>Avihepadnavirus</i>	Zosis
70.	Upes vēžu mēris	<i>Aphanomyces astaci</i>	Upes vēži
71.	Kontagiozais ķēvju metrīts	<i>Taylorella equigenitalis</i>	Zirgi

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

72.	Zirgu piroplazmoze	<i>Babesia divergens</i> , <i>Babesia bigemina</i>	Zirgi
73.	Zirgu rinopneimonija (infekcija ar zirgu herpesvīrusa 1. variantu)	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>V</i> <i>aricellovirus</i> ģints	Zirgi
74.	Zirgu vīrusālais arterīts	<i>Arterivirus</i> dzimta	Zirgi
75.	Karpu pavasara virēmija	<i>Rhabdoviridae</i> dzimta, <i>V</i> <i>esiculovirus</i> ģints	Karpu dzimta
76.	Tripanosomoze	<i>Trypanosoma evansi</i>	Visas uzņēmīgās sugas
77.	Krimas–Kongo hemorāģiskais drudzis	<i>Bunyaviridae</i> dzimta, <i>Na</i> <i>irovirus</i> ģints	Visas uzņēmīgās sugas
78.	Atgremotāju ūdenssirds slimība	<i>Ehrlichia ruminantium</i>	Mājas un savvaļas atgremotāju sugas
79.	Japānas encefalīts	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Fla</i> <i>vivirus</i> ģints	Mājas cūka, zivju gārnis
80.	Jaunās pasaules skrūvtārpa slimība	<i>Cochliomyia</i> <i>hominivorax</i>	Visas uzņēmīgās sugas
81.	Vecās pasaules skrūvtārpa slimība	<i>Chrysomya bezziana</i>	Visas uzņēmīgās sugas
82.	<i>Nipah</i> vīrusa encefalīts	<i>Nipahvirus</i>	Visas uzņēmīgās sugas
83.	Govju anaplazmoze	<i>Anaplasma marginale</i>	Govis
84.	Teilerioze	<i>Theileria annulata</i>	Govis
85.	Nairobi slimība	<i>Bunyaviridae</i> dzimta, <i>Na</i> <i>irovirus</i> ģints	Aitas, kazas
86.	Girodaktiloze	<i>Gyrodactylus salaris</i>	Atlantijas lasis, varavīksnes forele, Ziemeļamerikas strauta forele, alata, Ziemeļamerikas ezera forele, brūnā forele
87.	Sarkanās jūras plauža iridovirālā slimība	<i>Iridoviridae</i> dzimta, <i>Iridovirus</i> ģints	Zivis (<i>Pagrus major</i> , <i>Seriola quinqueradiata</i> , <i>Seriola dumerili</i> , <i>Lateolabrax</i> sp. un <i>Lates calcarifer</i> , <i>Thunnus thynnus</i> , <i>Oplegnathus fasciatus</i> , <i>Caranx delicatissimus</i> , <i>Siniperca chuatsi</i> , <i>Sciaenops ocellatus</i> , <i>Mugil cephalus</i> un <i>Epinephelus</i> spp.)
88.	Nekrotiskais hepatopankreatīts	<i>α-Proteobacteria</i> kārta	Klusā okeāna baltā garnele (<i>Penaeus vannamei</i>), zilā garnele (<i>P. stylirostris</i>), ziemeļu baltā garnele (<i>P. setiferus</i>), ziemeļu brūnā garnele (<i>P. aztecus</i>)
89.	Infekciozā muskuļaudu nekroze	<i>Myonecrosisvirus</i>	Klusā okeāna baltā garnele (<i>Penaeus vannamei</i>)
90.	Baltās astes slimība	<i>Macrobrachium rosenbergii</i> nodaviruskopā ar ekstramazu vīrusu	Vēži
91.	Infekciozā hipodermālā un hematopoētiskā nekroze	<i>Brevidensovirus</i> dzimta, <i>Parvoviridae</i> ģints, <i>Penaeus stylirostris densovirus</i>	Vēži
92.	Leišmanioze	<i>Leishmania</i>	Visas uzņēmīgās sugas
93.	Kamieļu bakas	<i>Poxviridae</i> dzimta, <i>Orthopoxvirus</i> ģints	Kamieļi

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

94.	Šmalenbergas vīruss	<i>Bunyaviridae</i> dzimta, <i>Orthobunyavirus</i> ģints, <i>Simbu</i> serogrupa	Aitas, kazas, govīs un citi uzņēmīgie dzīvnieki
95.	<i>(Svītrots ar MK 07.08.2018. noteikumiem Nr. 488)</i>		
96.	Kumelju ienāši	<i>Streptococcus equi</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
97.	Inficēšanās ar sēnīti <i>B. salamandrivorans</i>	<i>Batrachochytrium salamandrivorans</i>	Salamandras (abinieku kārta <i>Caudata</i>)

III. Valsts uzraudzībā¹¹ esošās dzīvnieku infekcijas slimības

Nr. p.k.	Dzīvnieku infekcijas slimības nosaukums latviešu valodā	Dzīvnieku infekcijas slimības ierosinātāja nosaukums latīņu valodā	Uzņēmīgās kārtas, dzimtas, sugas
1.	Putnu gripa	<i>Orthomyxoviridae</i> dzimta, <i>Influenzavirus A</i>	Putnu klase (<i>Aves</i>)
2.	Infekciozais katarālais drudzis	<i>Reoviridae</i> dzimta, <i>Orbivirus</i>	Antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vērsu dzimta (<i>Bovidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>) un degunradžu dzimta (<i>Rhinocerotidae</i>)
3.	Govju sūkļveida encefalopātija	<i>Prions</i>	Govīs
4.	Klasiskais cūku mēris	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Pestivirus</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>) un pekaru dzimta (<i>Tayassuidae</i>)
4. ¹	Āfrikas cūku mēris	Iridovirus, Poxvirus	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>)
5.	Q drudzis un citas riketsiozes	<i>Coxiella burnetti</i>	Govīs, aitas, kazas
6.	Zirgu infekciozā anēmija	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Lentivirus</i>	Zirgu dzimta (<i>Equidae</i>)
7.	Hlamidioze	<i>Chlamydomonas</i> spp.	Visas uzņēmīgās sugas
8.	Ņūkāsas slimība	<i>Paramyxoviridae</i> dzimta, <i>Rubulavirus</i>	Putnu klase (<i>Aves</i>)
9.	Infekciozā lašu anēmija – inficēšanās ar <i>Isavirus</i> ģints vīrusu, kura genomā nav izteikti polimorfiska reģiona (infekciozā lašu anēmija bez izteikti polimorfiska reģiona jeb ILA (bez IPR))	<i>Orthomyxoviridae</i> dzimta, <i>Isavirus</i>	Varavīksnes forele (<i>Oncorhynchus mykiss</i>), Atlantijas lasis (<i>Salmo salar</i>), taimiņš (<i>Salmo trutta</i>)
10.	Amerikas peru puve	<i>Paenibacillus larvae</i> ssp. <i>larvae</i>	Medusbišu ģints (<i>Apis</i>)
11.	Sibīrijas mēris	<i>Bacillus anthracis</i>	Vērsu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), ziloņu dzimta (<i>Elephantidae</i>), zirgu dzimta (<i>Equidae</i>) un nīlzirgu dzimta (<i>Hippopotamidae</i>)
12.	Bruceloze	<i>Brucella abortus</i> , <i>Brucella melitensis</i>	Antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vērsu dzimta <i>Bovidae</i> , kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), nīlzirgu dzimta (<i>Hippopotamidae</i>) un pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>)

PĀRTIKAS UN VETERINĀRAIS DIENESTS
DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU VALSTS UZRAUDZĪBAS 2021.GADA PLĀNS

13.	Bruceloze	<i>Brucella suis</i>	Cūku dzimta (<i>Suidae</i>), pekaru dzimta (<i>Tayassuidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), zaķu dzimta (<i>Leporidae</i>), muskussvēršis (<i>Ovibos moschatus</i>)
14.	Govju enzootiskā leikoze	<i>Retroviridae</i> dzimta, <i>Orthoretrovirinae</i> apakšdzimta, <i>Deltaretrovirus</i>	Govis
15.	Tuberkuloze	<i>Mycobacterium bovis</i>	Zīdītāju klase (<i>Mammalia</i>) (galvenokārt antilopju dzimta (<i>Antilocapridae</i>), vērsu dzimta (<i>Bovidae</i>), kamieļu dzimta (<i>Camelidae</i>), briežu dzimta (<i>Cervidae</i>), žirafu dzimta (<i>Giraffidae</i>), pundurbriežu dzimta (<i>Tragulidae</i>))
16.	Trakumsērga	<i>Rabies</i>	Plēsēju kārtā (<i>Carnivora</i>) un sikspārņu kārtā (<i>Chiroptera</i>), kā arī sugas, kurām konstatēta saslimšana
17.	Transmisīvā sūklveida encefalopātija (izņemot govju sūklveida encefalopātiju)	<i>Prions</i>	Vērsu dzimta (<i>Bovidae</i>), kaķu dzimta (<i>Felidae</i>) un sermuļu dzimta (<i>Mustelidae</i>)
17. ¹	Hroniskās novājēšanas slimība	<i>Prions</i>	Briežu dzimta (<i>Cervidae</i>)
17. ²	Skrepi slimība	<i>Prions</i>	Aitu ģints (<i>Ovis</i>), kazu ģints (<i>Capra</i>)
18.	Kampilobakterioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
19.	Ehinokokoze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
20.	Listerioze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
21.	Salmoneloze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
22.	Trihineloze	Visi izolētie ierosinātāji	Visas uzņēmīgās sugas
23.	Tuberkuloze un tās ierosinātāji, izņemot <i>Mycobacterium bovis</i>	Visi izolētie ierosinātāji, izņemot <i>Mycobacterium bovis</i>	Visas uzņēmīgās sugas, sevišķi pērtiķu kārtas un kaķu dzimtas dzīvnieki
24.	Mikoplazmoze	Visi izolētie ierosinātāji, sevišķi <i>M. gallisepticum</i> , <i>M. meleagridis</i> , <i>M. synoviae</i>	Visas uzņēmīgās sugas, sevišķi strausi, vistas un tītari
25.	Aujeski slimība	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Alphaherpesvirinae</i> apakšdzimta, <i>Varicellovirus</i> ģints	Cūkas
26.	Cūku reproduktīvais respiratorais sindroms	<i>Arterivirus</i> ģints, <i>Arteriviridae</i> dzimta, <i>Nidovirales</i> kārtā	Cūkas
27.	Govju infekciozais rinotraheīts/pustulozais vulvovaginīts	<i>Herpesviridae</i> dzimta, <i>Varicellovirus</i> ģints, <i>Bovine herpesvirus 1</i>	Govis
28.	Paratuberkuloze	<i>Mycobacterium paratuberculosis</i>	Aitas, kazas, govīs
29.	Govju virusālā diareja	<i>Flaviviridae</i> dzimta, <i>Pestivirus</i> ģints, govju diarejas vīruss 1 un govju diarejas vīruss 2	Govīs

30.	Maedi-visna slimība	Retroviridae dzimta, Ort horetrovirinaeapakšdzim ta, Lentivirus	Aitas un kazas
31.	Kazu artrīts–encefalīts	Retroviridae dzimta, Ort horetrovirinaeapakšdzim ta, Lentivirus	Aitas un kazas
32.	Invadēšanās ar mazo stropu vaboli	Aethina tumida	Medus bišu ģints (<i>Apis</i>) un kameņu ģints (<i>Bombus</i>)

Pielikums Nr. 2

VADLĪNIJAS GOVJU PIENA PARAUGU NOŅEMŠANA DZĪVNIEKU INFEKCIJAS SLIMĪBU SEROLOĢISKAI DIAGNOSTIKAI

Piena paraugu iegūšanā, komplektēšanā, iepakojšanā un nosūtīšanā uz veterinārajām laboratorijām jāievēro vairāki nosacījumi:

1. piena paraugus ņem izmeklēšanai uz tām slimībām, kurām laboratorijā ir apstiprinātas diagnostiskās metodes;
2. piena paraugi jāņem un laboratorijās jāiesūta tīros, ķīmiski neitrālos, **vienreizējas lietošanas**, apmēram 30 ml tilpuma plastmasas trauciņos vai stobriņos, kas sertificēti bioloģisku produktu iepakojšanai, ar skrūvējamu vai blīvi aizspiežamu vāciņu (piemēram, piena pārraudzības izmeklējumu trauciņos);
3. laboratorijās var iesūtīt 3 veida piena paraugus (paraugu veidu pareizi nosaucot pavaddokumentā!):
 - **individuālu piena paraugu** - piena paraugu no vienas laktējošas govys,
 - **fermā apvienotu piena paraugu** (angliski *pool of milk*) - paraugu, kas iegūts fermā apvienojot **līdz 50 (!)** laktējošu govju **vienāda apjoma (!)** piena paraugus, lai nepārsniegtu diagnostikai izmantojamo reaģentu jutības indeksu (t.i., 1:50). Paraugs jāgatavo ļoti precīzi - no katra dzīvnieka jāņem **vienāds** piena parauga daudzums, iegūtais apvienotais piena paraugs rūpīgi jāsamaisa un uz laboratoriju jānosūta ne vairāk kā 30 ml apvienotā piena,
 - **koppiena paraugu no piena uzglabāšanas cisternas** (angliski *bulk tank milk*) - saimniecībā, kurās ir **līdz 10** laktējošām govīm;
4. paraugi laboratorijās jāiesūta ne vēlāk kā 48 stundu laikā, uzglabājot no +2 līdz +8°C temperatūrā. Ja šādu uzglabāšanas režīmu nav iespējams nodrošināt, tad jālieto konservants (konservanta aktīvā viela - 2-brom-2-nitropropān-1,3-diols) saskaņā ar konservanta lietošanas instrukciju (ja paraugi konservēti, tas jānorāda pavadrakstā!);
5. slaušanas reizei (rīta, pusdienas vai vakara) nav ietekme uz antivielu līmeni pienā;
6. pirms parauga ņemšanas noslauc pirmās piena strūklas;
7. piena paraugi izmeklēšanai uz leikozī u.c. infekcijas slimībām nav derīgi no govīm 2 nedēļas pirms cietlāišanas un 2 nedēļas pēc atnešanās, kā arī no govīm ar piena dziedzeru iekaisumiem.

Ja piena paraugam iegūts pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts, atkārtotai izmeklēšanai jāiesūta asins paraugs (ja pozitīvs vai aizdomīgs rezultāts iegūts fermā apvienotajam piena paraugam, tad jāiesūta asins paraugi no katra šādas grupas dzīvnieka).

PARAUGU NOŅEMŠANAS KĀRTĪBA SALMONELOZES¹² LABORATORISKAJAI DIAGNOSTIKAI VISTU (*GALLUS GALLUS*) NOVIETNĒS

1. Vaislai audzējamo vistu novietnēs paraugus ņem:

1.1. vienu dienu veciem cāļiem¹³:

- noskalojumus no konteineru iekšējām virsmām, kuros cāļi piegādāti uz novietni;
- izmeklējamu materiālu no cāļiem, kas nobeigušies pārvešanas laikā;

1.2. jaunputniem 4 nedēļu vecumā katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus;

1.3. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus.

Vietu skaits putnu mītņē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi kopparauga¹⁴ izveidošanai

Putnu skaits mītņē	Vietu skaits putnu mītņē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi
1-24	tikpat, cik putni, bet ne vairāk kā 20
25-29	20
30-39	25
40-49	30
50-59	35
60-89	40
90-199	50
200-249	100
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 un vairāk	300

2. Pieaugušu vaislas vistu novietnēs paraugus ņem katrā vistu saimē (mītņē) katru trešo nedēļu:

2.1. brīvās turēšanas gadījumā:

- divus 300g smagus fekāliju kopparaugus;
- vai
- piecus pārus bahilu/„zeķu”;
- vai
- vienu pāri bahilu un vienu putekļu paraugu (lai paņemtu putekļu paraugu, ir jāizmanto viena vai vairākas samitrinātas auduma salvetes, kuru kopējā virsma ir vismaz 900 cm²),
- vai
- daudzlīmeņu kūti vai kūti, kur tiek izmantots mēslu transportieris - vienu pāri bahilu un divas auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm² un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo fekāliju lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salвете no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu.

2.2. turot vistas sprostos, atkarībā no fekāliju savākšanas veida:

- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no mēslu transportiera;
- vai
- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no skrēperiem;
- vai
- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no mēslu šahtām,
- vai
- nepietiekamu fekāliju gadījumā, vismaz četras auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm² un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo lenšu izvada, pēc to

darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu no transportiera vai skrēpera.

2.3. šādi paraugi jāņem arī vaislas vistu novietnēs, kurās ir mazāk par 250 putniem.

2.4. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – divas reizes dēšanas cikla laikā katrā pieaugušajā vaislas vistu saimē (mītnē) 2. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori, starp abām reizēm ievērojot pietiekami ilgu intervālu:

3. Inkubatorā paraugus ņem ik pēc divām nedēļām, nodrošinot, ka tiek paņemts viens kopparaugs no katras vaislas vistu saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā:

3.1. ņem vienu kopparaugu, kurš izveidots no redzami notraipīta materiāla (piem., lignīna u.c.), kas bijis ievietots kastēs un izlases veidā ņemts no piecām atsevišķām kastēm inkubatorā vai kurš ņemts no vairākām vietām inkubatorā ar kopējo platību vismaz 1 m²;

vai

3.2. ņem vienu kopparaugu ar vienu vai vairākām samitrinātām auduma salvetēm ar 900 cm² lielu virsmu - paraugs jāņem uzreiz pēc cāļu izņemšanas no vismaz piecu inkubatora grozu dibena virsmas vai no dūnām, kas ņemtas no piecām vietām inkubatorā, ieskaitot grīdu. Jānodrošina, ka tiek paņemts vismaz viens paraugs no katras vaislas vistu saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā;

vai

3.3. ņem vienu 250 g smagu kopparaugu, kurš izveidots no saplīsušu olu čaumalām, kuras ņemtas no 25 atsevišķiem groziem inkubatorā, katrā grozā paņemot vismaz 10g saplīsušu olu čaumalu;

3.4. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – katru 16. nedēļu 3.1. vai 3.2., vai 3.3. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

Ja no vienas vaislas vistu saimes (mītnes) inkubatorā ir ievietotas vairāk par 50 000 olām, tad papildus jāņem otrais kopparaugs. Kopparaugā proporcionāli ietver materiālu no visiem inkubatoriem.

4. Dējējvistu novietnēs, kurās ir līdz 350 putniem un no kurām iegūst pārtikas olas tiešai piegādei galapatērētājam, paraugus ņem:

4.1. vienu dienu veciem putniem (kā 1.1. punktā);

4.2. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas – fekāliju kopparaugus;

4.3. dēšanas cikla laikā ņem vienu fekāliju kopparaugu, no katras mītnes, kurā ievietotas vistas – vienu reizi un 4 nedēļas pirms nosūtīšanas uz kautuvi.

4.4. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – vienu reizi gadā dējējvistu novietnē katrā vistu saimē (mītnē) 4.3. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

5. Dējējvistu novietnēs, kurās ir vairāk par 350 putniem un no kurām iegūst pārtikas olas, paraugus ņem:

5.1. vienu dienu veciem putniem (kā 1.1. punktā);

5.2. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas – fekāliju kopparaugus;

5.3. dēšanas cikla laikā ņem paraugus – katru 15. nedēļu katrā vistu saimē (pirmo reizi paraugi jāņem 24±2 nedēļu vecumā):

5.3.1. brīvās turēšanas gadījumā:

- divus pārus bahilu/„zeķu”, no katras mītnes, kurā uzturas putni;

vai

- daudzlīmeņu kūti vai kūti, kur tiek izmantots mēslu transportieris - vienu pāri bahilu un divas auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm² un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo fekāliju lenšu izvada, pēc to darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu. Auduma salvetes apvieno vienā kopparaugā.

5.3.2. turot vistas sprostos, atkarībā no fekāliju savākšanas veida:

- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no mēslu transportiera, no katras mītnes, kurā uzturas putni;

vai

- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no skrēperiem, no katras mītnes, kurā uzturas putni.

vai

- divus 150g smagus fekāliju kopparaugus no mēslu šāhtām; no katras mītnes, kurā uzturas putni.

vai

- nepietiekamu fekāliju gadījumā, vismaz četras auduma salvetes, kur katras salvetes virsma ir vismaz 900 cm² un kas samitrinātas, izmantojot attiecīgus šķīdumus (piemēram, 0,8 % nātrija hlorīda šķīdumu, 0,1 % peptona šķīdumu sterilā, dejonizētā ūdenī, sterilu ūdeni vai citu PVD apstiprinātu šķīdumu), paraugs jāņem no pēc iespējas lielāka virsmas laukuma pie visu pieejamo lenšu izvada, pēc to

darbināšanas, pārliecinoties, ka katra salvete no abām pusēm ir pārklāta ar fekāliju materiālu no transportiera vai skrēpera. Auduma salvetes apvieno divos kopparaugos.

5.4. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – vienu reizi gadā katrā vistu saimē (mītnē) 5.3.1. vai 5.3.2. punktā minēto paraugu noņemšanu un papildus vienu 250 ml putekļu paraugu (kas satur vismaz 100g putekļu) noņemšanu veic **valsts veterinārie inspektori**.

6. Broileru novietnēs paraugus noņem katrai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi¹⁶:

6.1. divus pārus bahilu/„zeķu”;

6.1. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – vienu reizi gadā broileru novietnēs vienā broileru saimē (mītnē) 6.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

7. Broileru novietnēs, kuras paredzētas pārtikas produktu iegūšanai nelielā apjomā un tiešai piegādei galapatērētājam, paraugu noņem vienu reizi sešos mēnešos attiecīgajai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) 7-10 dienas pirms nosūtīšanas uz kautuvi¹⁶:

7.1. vienu pāri bahilu/„zeķu”;

7.2. oficiālo¹⁵ paraugu noņemšana – vienu reizi gadā broileru novietnēs vienā broileru saimē (mītnē) 7.1. punktā minēto paraugu noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

**PARAUGU NOŅEMŠANAS KĀRTĪBA SALMONELOZES¹² LABORATORISKAJAI
DIAGNOSTIKAI TĪTARU NOVIETNĒS**

1. Vaislai audzējamo tītaru novietnēs paraugus ņem:

1.1. vienu dienu veciem cāļiem¹³:

- noskalojumus no konteineru iekšējām virsmām, kuros cāļi piegādāti uz novietni;
- izmeklējamu materiālu no cāļiem, kas nobeigušies pārvešanas laikā;

1.2. jaunputniem 4 nedēļu vecumā katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus;

1.3. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas vai pārvietošanas uz dēšanas sektoru katrai saimei (mītnei): fekāliju kopparaugus.

Vietu skaits putnu mītņē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi kopparauga izveidošanai

Putnu skaits mītņē	Vietu skaits putnu mītņē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi
1-24	tikpat, cik putni, bet ne vairāk kā 20
25-29	20
30-39	25
40-49	30
50-59	35
60-89	40
90-199	50
200-249	100
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 un vairāk	300

1. Pieaugušu vaislas tītaru novietnēs paraugus ņem katrā tītaru saimē (mītņē):

1.1. katru trešo nedēļu - divus 300g smagus fekāliju kopparaugus vai piecus pārus bahilu/„zeķu”;

2.2. trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi - divus 300g smagus fekāliju kopparaugus vai piecus pārus bahilu/„zeķu”.

2.3. oficiālo¹⁵ paraugu ņemšana – vienu reizi gadā tītaru novietnē katrā pieaugušajā vaislas tītaru saimē (mītņē) 2.1. punktā minēto paraugu ņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

3. Inkubatorā paraugus ņem katru trešo nedēļu, nodrošinot, ka tiek paņemts viens kopparaugs no katras vaislas tītaru saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā:

3.1. ņem vienu kopparaugu, kurš izveidots no redzami notraipīta materiāla (piem., lignīna u.c.), kas bijis ievietots kastēs un izlases veidā ņemts no piecām atsevišķām kastēm inkubatorā vai kurš ņemts no vairākām vietām inkubatorā ar kopējo platību vismaz 1 m²;

vai

3.2. ņem vienu kopparaugu ar vienu vai vairākām samitrinātām auduma salvetēm ar 900 cm² lielu virsmu - paraugs jāņem uzreiz pēc cāļu izņemšanas no vismaz piecu inkubatora grozu dibena virsmas vai no dūnām, kas ņemtas no piecām vietām inkubatorā, ieskaitot grīdu. Jānodrošina, ka tiek paņemts vismaz viens paraugs no katras vaislas tītaru saimes (mītnes), no kuras olas ir ievietotas inkubatorā;

vai

3.3. ņem vienu 250 g smagu kopparaugu, kurš izveidots no saplīsušu olu čaumalām, kuras ņemtas no 25 atsevišķiem groziem inkubatorā, katrā grozā paņemot vismaz 10g saplīsušu olu čaumalu;

3.4. oficiālo¹⁵ paraugu ņemšana – vienu reizi gadā 3.1. vai 3.2., vai 3.3. punktā minēto paraugu ņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

Ja no vienas vaislas tītaru saimes (mītnes) inkubatorā ir ievietotas vairāk par 50 000 olām, tad papildus jāņem otrs kopparaugs. Kopparaugā proporcionāli ietver materiālu no visiem inkubatoriem.

4. Kaušanai paredzēto tītaru novietnēs paraugus ņem katrai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) trīs nedēļu laikā pirms nosūtīšanas uz kautuvi¹⁶:

4.1. divus pārus bahilu/„zeķu”;

4.2. oficiālo¹⁵ paraugu ņemšana – vienu reizi gadā kaušanai paredzēto tītaru novietnēs vienā tītaru saimē (mītņē)

4.1. punktā minēto paraugu ņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

5. Kaušanai paredzēto tītaru novietnēs, kuras paredzētas pārtikas produktu iegūšanai nelielā apjomā un tiešai piegādei galapatērētājam, paraugu ņem vienu reizi sešos mēnešos attiecīgajai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnei) 7-10 dienas pirms nosūtīšanas uz kautuvi¹⁶:

5.1. vienu pāri bahilu/„zeķu”;

5.2. oficiālo¹⁵ paraugu ņemšana – vienu reizi gadā tītaru novietnēs vienā tītaru saimē (mītņē) 5.1. punktā minēto paraugu ņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

**PARAUGU NOŅEMŠANAS KĀRTĪBA SALMONELOZES¹² LABORATORISKAJAI
DIAGNOSTIKAI CITU MĀJPUTNU SUGU (PĪLES, PAIPALAS, IRBES, FAZĀNI,
ZOSIS U.C.) NOVIETNĒS**

1. Putnu novietnēs, kurās iegūst pārtikas olas, paraugus noņem:

1.1. vienu dienu veciem putniem¹³;

- noskalojumus no konteineru iekšējām virsmām, kuros putni piegādāti uz novietni;
- izmeklējamu materiālu no putniem, kas nobeigušies pārvešanas laikā;

1.2. jaunputniem 2 nedēļas pirms dēšanas cikla uzsākšanas – fekāliju kopparaugus;

1.3 dēšanas cikla laikā ņem fekāliju kopparaugu, no katras mītnes, kurā uzturas putni – vienu reizi un 4 nedēļas pirms nosūtīšanas uz kautuvi.

Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi kopparauga¹⁴ izveidošanai

Putnu skaits mītnē	Vietu skaits putnu mītnē, no kurām tiek ņemti fekāliju paraugi
1-24	tikpat, cik putni, bet ne vairāk kā 20
25-29	20
30-39	25
40-49	30
50-59	35
60-89	40
90-199	50
200-249	100
250-349	200
350-449	220
450-799	250
800-999	260
1000 un vairāk	300

2. Kaušanai paredzēto paipalu, pīļu un zosu novietnēs paraugus noņem vienu reizi sešos mēnešos attiecīgajai kaušanai paredzētajai putnu saimei (mītnēi) 7-10 dienas pirms nosūtīšanas uz kautuvi¹⁶ – fekāliju kopparaugu.

3. Oficiālo¹⁶ paraugu noņemšana – vienu reizi gadā mājputnu novietnē vienā mājputnu saimē (mītnē) fekāliju kopparauga noņemšanu veic valsts veterinārie inspektori.

IZMEKLĒJAMO SIVĒNMĀŠU SKAITS
(cūku brucelozes izmeklējumiem) saskaņā ar Ministru kabineta
2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.63 3.pielikumu

Vaislas cūku skaits novietnē	Izmeklējamo vaislas cūku kontroles paraugu skaits
1-9	visas
10-19	10
20-29	16
30-39	19
40-49	21
50-59	22
60-69	23
70-79	24
80-89	24
90-99	25
100-119	25
120-139	26
140-159	26
160-179	27
180-199	27
200-249	27
250-299	27
300-349	28
350-399	28
400-449	28
450-499	28
500-599	28
600-699	28
700-799	28
800-899	28
900-999	28
1000-1199	29
1200-1399	29
1400-1599	29
1600-1799	29
1800-1999	29
2000-2999	29
3000-3999	29
4000-4999	29
5000-5999	29
6000-6999	29
7000-7999	29
8000-8999	29
9000-9999	29
10 000 un vairāk	29

“Paraugu skaits slimības noteikšanai ar 95% ticamību”

Populācijas lielums	20%	10%	5%	2%	1%	0.5%	0.1%
10	8	10	10	10	10	10	10
20	10	16	19	20	20	20	20
30	11	19	26	30	30	30	30
40	12	21	31	40	40	40	40
50	12	22	35	48	50	50	50
60	12	23	38	55	60	60	60
70	13	24	40	62	70	70	70
80	13	24	42	68	79	80	80
90	13	25	43	73	87	90	90
100	13	25	45	78	96	100	100
120	13	26	47	86	111	120	120
140	13	26	48	92	124	139	140
160	13	27	49	97	136	157	160
180	13	27	50	101	146	174	180
200	13	27	51	105	155	190	200
250	14	27	53	112	175	228	250
300	14	28	54	117	189	260	300
350	14	28	54	121	201	287	350
400	14	28	55	124	211	311	400
450	14	28	55	127	218	331	450
500	14	28	56	129	225	349	500
600	14	28	56	132	235	379	597
700	14	28	57	134	243	402	691
800	14	28	57	136	249	421	782
900	14	28	57	137	254	437	868
1000	14	29	57	138	258	450	950
1200	14	29	57	140	264	471	1102
1400	14	29	58	141	269	487	1236
1600	14	29	58	142	272	499	1354
1800	14	29	58	143	275	509	1459
2000	14	29	58	143	277	517	1553
3000	14	29	58	145	284	542	1895
4000	14	29	58	146	288	556	2108
5000	14	29	59	147	290	564	2253
6000	14	29	59	147	291	569	2358
7000	14	29	59	147	292	573	2437
8000	14	29	59	147	293	576	2498
9000	14	29	59	148	294	579	2548
10000	14	29	59	148	294	581	2588
	14	29	59	149	299	598	2995

Avots: Livestock Diseases Surveys: A Field Manual for Veterinarians, Australian Bureau of Animal Health, Canberra 1982

PLĀNĀ LIETOTIE APZĪMĒJUMI

¹ Ja dzīvnieku skaits ir vienāds ar izmeklējumu skaitu, tiek uzrādīts viens skaitlis

² Izmeklējumu veikšanas kārtība tiks apstiprināta ar atsevišķu rīkojumu.

³ Saskaņā ar slimības uzraudzības programmu

⁴ Dzīvnieku īpašnieks/turētājs iegūst informāciju LDC mājas lapā <http://www ldc.gov.lv/lv/obligati izmeklejum/> vai PVD pārvaldē par 2021. gadā veicamajiem izmeklējumiem

⁵ Pirms paraugu noņemšanas mikoplazmozes izmeklējumiem ieteicams sazināties ar laboratoriju, kurā paredzēts veikt izmeklējumus un vienoties par izmeklējumu veikšanu.

⁶ Vakcinācija ir vienīgais efektīvais veids kā pasargāt ganāmpulku un valsti no mājputnu saslimšanas ar Ņūkāsas slimību. Slimības apstiprināšanas gadījumā tiek iznīcināti visi saimniecībā esošie putni un valstī piemēroti tirdzniecības ierobežojumi.

⁷ Ja vakcināciju objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams veikt, novietnē jānodrošina stingri biodrošības pasākumi, lai nepieļautu mājputnu kontaktu ar savvaļas putniem, kuri ir Ņūkāsas slimības ierosinātāja rezervuārs dabā.

⁸ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 127. (21.02.2012.) „Noteikumi par ziņojamām, reģistrējamām un valsts uzraudzībā esošām dzīvnieku infekcijas slimībām un kārtību, kādā par tām sniedzama informācija Pārtikas un veterinārajam dienestam”

⁹ Ziņojamās dzīvnieku infekcijas slimības ir infekcijas slimības, par kurām dienests ziņo Pasaules dzīvnieku veselības organizācijai, Eiropas Komisijai un citām Eiropas Savienības dalībvalstīm 24 stundu laikā pēc tās primāra uzliesmojuma konstatēšanas valsts teritorijā vai vienas nedēļas laikā Eiropas Komisijai un citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, ja tiek konstatēts primārs govju brucelozes, govju tuberkulozes, govju enzootiskās leikozes vai aitu un kazu brucelozes uzliesmojums.

¹⁰ Reģistrējamās dzīvnieku infekcijas slimības ir infekcijas slimības, par kuru esību valsts teritorijā un veiktajiem apkarošanas pasākumiem dienests regulāri ziņo Eiropas Komisijai, citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, kuras ir Eiropas Komisijas Dzīvnieku veselības un pārtikas aprites pastāvīgajā komitejā, un Pasaules dzīvnieku veselības organizācijai.

¹¹ Valsts uzraudzībā esošās dzīvnieku infekcijas slimības ir infekcijas slimības, kuru uzraudzība un kontrole tiek veikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par dzīvnieku infekcijas slimību uzraudzību, kontroli un apkarošanu, kā arī valsts programmu.

¹² Visi salmonelozes ierosinātāji (*S.Typhimurium*, *S.Enteritidis*, *S.Infantis*, *S.Virchow*, *S.Hadar* u.c.), kuri ir bīstami cilvēku veselībai (izņemot *S.Pullorum*, *S.Gallinarum*).

¹³ Cāļi, kas jaunāki par 72 stundām un nav saņēmuši barību.

¹⁴ Fekāliju kopparaugu veido no dažādās novietnes vietās noņemtiem atsevišķiem svaigu fekāliju paraugiem, kas katrs sver ne mazāk kā 1 gramu.

¹⁵ Oficiālo paraugu noņemšana aizstāj paškontroles paraugu noņemšanu attiecīgajā posmā.

¹⁶ Izmeklējumu rezultātiem jābūt zināmiem pirms putnu nosūtīšanas uz kautuvi.